

UNIVERZITA PARDUBICE
FAKULTA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2009

Marta VAŠÍČKOVÁ

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Kartografická prezentace hipoturistiky

Marta Vašíčková

Bakalářská práce

2009

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Marta VAŠÍČKOVÁ**

Studijní program: **B6209 Systémové inženýrství a informatika**

Studijní obor: **Informatika ve veřejné správě**

Název tématu: **Kartografická prezentace hipoturistiky**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Zhodnocení používané symboliky
2. Návrh vlastní symboliky
3. Tvorba vlastní symboliky v prostředí ArcGIS
4. Případová studie

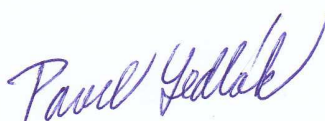
Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- ČAPEK, R., et al. Geografická kartografie. Praha: [s.n.], 1992. 373 s.
FRANK, A., et al. Panel GI kompendium: Průvodce světem geoinformací a geografických informačních systémů.[s.l.] : European Communities, 2000. 140 s.
KAŇOK, J. Tematická kartografie. Ostrava: Ostravská Univerzita, 1999. 318 s.
KRTIČKA, L. Úvod do kartografie. Ostrava: Ostravská Univerzita, 2007. 87 s.
MIKLOŠÍK, F. Státní mapová díla České republiky.. Brno: Vojenská akademie, 1997. 110 s.
MIKLOŠÍK, F. Základy užití map. Brno : Vojenská akademie, 1999. 114 s.
ROBINSON, A., H. Elements of cartography. New York: [s.n.], 1995. 674 s.
TUČEK, J. Geografické informační systémy: Principy a praxe. Praha: ComputerPress, 1998. 424 s.
VEVERKA, B. Topografická tematická kartografie. Praha: ČVUT, 1997. 203 s.
VOŽENÍLEK, V. Aplikovaná kartografie I.: Tematické mapy.. Olomouc: Univerzita Palackého, 1999. 168 s.
VOŽENÍLEK, V. Zásady tvorby mapových výstupů. Ostrava: Univerzita Palackého, 2002. 42 s.

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Pavel Sedlák, Ph.D.

Ústav systémového inženýrství a informatiky

Datum zadání bakalářské práce:

6. října 2008

Termín odevzdání bakalářské práce:

1. května 2009

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.

děkanka

L.S.

doc. Ing. Jiří Křupka, Ph.D.

vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 6. října 2008

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 15. 04. 2009

Marta Vašíčková

Poděkování

Děkuji vedoucímu bakalářské práce, panu Mgr. Pavlovi Sedlákovi, Ph.D. za odbornou pomoc, vedení při vypracovávání, poskytování cenných rad a materiálových podkladů k bakalářské práci.

Ráda bych poděkovala také rodičům a prarodičům za jejich celoživotní podporu, pochopení a trpělivost a za to, že mi umožnili studovat. Toto poděkování patří i mému příteli a všem ostatním, kteří mi s touto prací a se studiem na této škole pomáhali.

ANOTACE

Bakalářská práce se zabývá metodami kartografického znázorňování, konkrétně způsoby kartografické prezentace hipoturistiky. V první části jsou objasněny některé termíny týkající se hipoturistiky. Dále jsou zmíněny kartografické metody a různé způsoby kartografické prezentace řešené problematiky. Následuje zhodnocení konkrétní použité symboliky na mapách. Další část bakalářské práce popisuje návrh a tvorbu vlastní symboliky pro prezentaci hipoturistiky. V praktické části je pak popsán sled jednotlivých úkonů, na jejichž základě je vytvořen soubor map s danou problematikou.

KLÍČOVÁ SLOVA

Hipoturistika, jezdecké stezky, kartografická prezentace hipoturistiky, symbolika hipoturistiky, mapové výstupy.

TITLE

Cartographical presentation of hipotourism

ANNOTATION

The theme of my bachelor's project is to explore methods used for cartographical illustration with an emphasis on cartographical presentation of hipotourism. In the first part, i have clarified some terms relating to hipotourism. Furthermore, i have mentioned the cartographic methods and the various presentations to deal with problems. Follow evaluation concrete used symbologys on the maps. The next part of my bachelor's project describe the design and the creation of symbologys for the presentation of hipotourism. In the practical part of the project i have described the complete steps leading to the creation of the map with the chosen topic.

KEYWORDS

Hipotourism, equichannel, cartography presentation of hipotourism, symbology of hipotourism, map outputs.

OSNOVA

ÚVOD	11
1 HIPOTURISTIKA V ČESKÉ REPUBLICE	12
1.1 PRAVIDLA POHYBU PO JEZDECKÝCH STEZKÁCH NA ÚZEMÍ ČR.....	12
1.2 ZNAČENÍ STEZEK.....	13
1.2.1 Turistické značky	13
1.2.2 Jezdecké stezky (hipostezky)	15
1.2.3 Metodika značení jezdeckých stezek	16
1.3 VYBRANÉ STEZKY ČESKÉ REPUBLIKY	18
1.3.1 Středočeský kraj.....	19
1.3.2 Kraj Vysočina	19
1.3.3 Pardubický kraj	20
1.3.4 Moravskoslezský kraj.....	20
2 HIPOTURISTIKA NA MAPÁCH	21
2.1 PAPIROVÉ MAPY	21
2.1.1 Letáky, plánky, příručky	21
2.1.2 Knihy a brožury	28
2.1.3 Atlasy.....	31
2.2 MAPY NA INTERNETU.....	32
2.2.1 Portálové mapy.....	32
2.2.2 Ostatní elektronické mapy	33
3 NÁVRH VLASTNÍ SYMBOLIKY	37
3.1 POPIS NÁVRHU VLASTNÍ SYMBOLIKY	37
3.2 TVORBA VLASTNÍ SYMBOLIKY	37
3.2.1 Liniové znaky.....	37
3.2.2 Bodové znaky.....	38
3.3 POUŽITÍ VLASTNÍCH SYMBOLŮ V PROSTŘEDÍ ARCGIS	39
4 MAPOVÉ VÝSTUPY	42
4.1 LOKALIZACE JEZDECKÝCH STANIC A HIPOTRAS	43
4.2 LOKALIZACE ÚVAZIŠŤ A CORALŮ	43
4.3 DĚLENÍ JEZDECKÝCH TRAS.....	43
4.4 DĚLENÍ JEZDECKÝCH OKRUHŮ V OKRESE CHRUDIM	44
4.5 DĚLENÍ JEZDECKÝCH OKRUHŮ V OKRESE ÚSTÍ NAD ORLICÍ.....	44
4.6 JEZDECKÝ OKRUH KOLEM PŘEHRADY SEČ	44
5 ZÁVĚR	45
POUŽITÁ LITERATURA	46
SEZNAM PŘÍLOH	49
PŘÍLOHY	50

SEZNAM OBRÁZKŮ

OBR. 1 – ZNAČKA JEZDECKÉ STEZKY PRŮBĚŽNÉ. ZDROJ: LITERATURA [27].....	15
OBR. 2 – ZNAČKA JEZDECKÉ STEZKY OKRUŽNÍ. ZDROJ: LITERATURA [27].....	15
OBR. 3 – UKÁZKA ZNAČKY SE ŠIPKOU PRO JEZDECKÉ STEZKY. ZDROJ: LITERATURA [1].....	17
OBR. 4 - UKÁZKA BAREVNÉHO ODLIŠENÍ. ZDROJ: LITERATURA [7].....	18
OBR. 5 - UKÁZKA PLÁNKU STEZKY MAŘÍŽ - VRANOV NAD DYJÍ. ZDROJ: LITERATURA [25].	21
OBR. 6 - LEGENDA PLÁNKU STEZKY MAŘÍŽ - NOVÁ ŘÍŠE. ZDROJ: LITERATURA [25].....	22
OBR. 7 - LEGENDA PLÁNKU STEZKY LICHTENBERG - TELČ. ZDROJ: LITERATURA [25].....	24
OBR. 8 - LEGENDA MAPY STŘEDOČESKÉ JEZDECKÉ STEZKY. ZDROJ: LITERATURA [23].....	26
OBR. 9 - MAPA ŽELEZNÝCH HOR. ZDROJ: LITERATURA [7].	27
OBR. 10 - MAPA JEZDECKÉ STEZKY KOLEM PŘEHRADNÍ NÁDRŽE SEČ. ZDROJ: LITERATURA [2].	29
OBR. 11 – LEGENDA MAPY Z BROŽURY NA KONĚ DO VÝCHODNÍCH ČECH. ZDROJ: LITERATURA [16].	30
OBR. 12 - UKÁZKA SYMBOLIKY TURISTICKÉHO ATLASU ČESKO 1 : 50 000. ZDROJ: LITERATURA [2], [26]....	31
OBR. 13 - UKÁZKA ZOBRAZENÍ JEZDECKÝCH STANIC A TRAS NA SERVERU ATLAS. ZDROJ: LITERATURA [31].	33
OBR. 14 - UKÁZKA ZOBRAZENÍ JEZDECTVÍ A POBYTU NA FARMĚ NA MAPĚ OD CZECHTOURISM. ZDROJ: LITERATURA [12].....	34
OBR. 15 - LEGENDA HIPOSTEZEK MAPY KRAJSKÉHO ÚŘADU PARDUBICKÉHO KRAJE. ZDROJ: LITERATURA [6].	36
OBR. 16 - OKNO LAYER PROPERTIES – ZVOLENÍ VÝBĚRU SYMBOLU. ZDROJ: AUTOR.....	40
OBR. 17 - OKNO SYMBOL SELECTOR – ZVOLENÍ VLASTNOSTÍ SYMBOLU. ZDROJ: AUTOR.....	40
OBR. 18 - OKNO SYMBOL PROPERTY EDITOR - VÝBĚR VLASTNÍHO SYMBOLU. ZDROJ: AUTOR.....	41
OBR. 19 - OKNO SYMBOL PROPERTY EDITOR - ÚPRAVA VLASTNÍHO SYMBOLU. ZDROJ: AUTOR.	41

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ArcČR 500 – Digitální geografická databáze České republiky 1 : 500 000

GIS – Geografický informační systém

CHKO – Chráněná krajinná oblast

KČT – Klub českých turistů

PDA – Personal digital assistant (Osobní digitální pomocník)

S42 – Lokální souřadnicový systém

.bmp – Microsoft Windows Bitmap (počítačový formát pro ukládání rastrové grafiky)

ÚVOD

Záměrem bakalářské práce je snaha o seznámení čtenáře s problematikou kartografické prezentace hipoturistiky, zhodnocení dosavadního použitého značení, návrh vlastní symboliky a tvorba této symboliky v prostředí ArcGIS.

Hipoturistika neboli turistika na koni je ideální možností propojení myšlenek rozvoje venkova, rozvoje cestovního ruchu, budování vztahu k přírodě a zdravého využití volného času. Neustále se zvyšuje počet majitelů koní, kteří se jezdeckví věnují pouze rekreačně a plní si tím své touhy toulat se krajinou. Pro mnohé je to životní styl, pro některé relaxace, ale pro všechny příležitost být blíže přírodě. Avšak větší zájem o využití jezdeckých stezek v naší zemi je zaznamenán ze sousedních zemí. V České republice vzrůstá i počet těch zájemců, kteří vlastního koně nemají a přesto by rádi dali přednost dovolené v sedle před dovolenou v zahraničí. Ovšem ani pro ně nemusí být rekreace strávená „nejkrásnějším pohledem na svět“ nesplnitelnou touhou.

Na rozdíl od okruhů, po kterých vedou trasy vyjížděk naplánovaných řadou stájí, jezdecké stezky vedou odněkud někam. Turistika na koni přináší vedle sportovního zážitku i krásné zážitky z cesty přírodou, možnosti návštěv různých historických památek a dalších zajímavostí kraje. Navíc, na rozdíl od jiných druhů turistiky, znamená hipoturistika častá a někdy i velmi krásná setkání s místními lidmi a ostatními turisty. Pro pamětníky časů může setkání s jezdcí na koních znamenat nejen ekonomický přínos, ale také i malý návrat do dětství, kdy byl venkov plný koní, a kdy člověk nemohl spěchat víc, než mu umožňovaly kroky jeho koně.

Koně bývali v dřívějších dobách běžnou součástí každodenního života lidí a potkat se s nimi v přírodě nebo na cestě nebylo ničím neobvyklým. Postupem doby lidé nadšení novinkami techniky koně opouštěli, aby se k nim, jako ke krásnému skutečnému koníčku, zase vraceli.

1 HIPOTURISTIKA V ČESKÉ REPUBLICE

Turistika na koni je jednou z forem rekreace, která v posledních letech nabývá na významu. Vyrůstá počet lidí, kteří vyhledávají příležitosti ke strávení volného času v koňském sedle. S rostoucí potřebou je spojen i tlak na zlepšení, rozšiřování a vytváření infrastruktury v malých obcích.

V této kapitole jsou uvedena pravidla, která by se měla dodržovat při pohybu po jezdeckých stezkách, dále značení stezek, jež se v současné době používá a v neposlední řadě jsou uvedeny nejvýznamnější stezky České republiky.

1.1 Pravidla pohybu po jezdeckých stezkách na území ČR

Mezi zásady pohybu po jezdeckých stezkách na území České republiky patří [5]:

- Vzhledem k životnímu prostředí i provozu na stezce jsou nejvýhodnější skupinky tvořené pěti, maximálně však deseti jezdci. Menší skupinka jezdců je schopna snáze řešit nenadálou situaci na stezce. U organizovaných výprav odpovídá za skupinu vedoucí.
- Jízdní skupina je povinna držet se vyznačené jezdecké stezky. I když to může lákat, nevjíždějte do luk, polí nebo lesních porostů a nerušte zvěř.
- Dbejte místních omezení a nařízení na některých úsecích stezky (např. kvůli zajištění klidu pro zvěř v době páření či vyvádění mláďat).
- Buďte ohleduplní k ostatním uživatelům stezek. Upozorněte lidi před sebou, že budete předjíždět a zpomalte tak, abyste je bezpečně minuli. Chodce míjíme zásadně v kroku, zvláštní opatrnost věnujeme cyklistům. Předjíždíme výhradně zleva. Cyklisti dávají přednost všem ostatním uživatelům, pěší dávají přednost jezdcům na koni.
- Na frekventované nebo rozbahněné stezce jezděte v zástupu. Buďte ohleduplní k povrchu stezky, který kopyta koní mohou poškodit.
- Pohyb tryskem na stezku nepatří. Cválejte pouze v bezpečných a přehledných úsecích, překážky z důvodu bezpečnosti raději překročte nebo obcházejte. Úzké ohyby cesty projíždějte krokem.
- Pokud se rozhodnete tábořit mimo stanici, učinite tak na vyhrazeném tábořišti nebo na místě, kde vám to povolil majitel pozemku.
- Chraňte prostředí stezky. Odveďte si s sebou všechny odpadky a nezapomeňte ze stezky odstranit i trus vašeho koně.

- Volně pobíhající psi na stezku nepatří. Z bezpečnostních důvodů se toto pravidlo vztahuje také na prostor tábořišť a jezdeckých stanic.
- Buďte očima a ušima sítě stezek. Upozorněte nejbližší jezdeckou stanici na možné problémy (vyvrácené stromy, poškozené značení, vysypané odpadky, sesuv půdy apod.)
- Každý jezdec vjíždí na stezku na vlastní nebezpečí. Pokud při jízdě utrpí újmu nebo úraz daný charakterem prostředí nebo terénu, nemůže požadovat náhradu po vlastníkově lesa či pozemků, ani po žádném dalším zainteresovaném subjektu.
- Mějte na paměti, že ostatní lidé na stezce nemusejí znát koně a jejich reakce. Váš kůň může být první, kterého ostatní uživatelé stezky poznají. To, jak se zachováte, vytvoří obraz místních jezdců. Na otázky odpovídejte s ochotou, jste v té chvíli představitelem všech jezdců.

1.2 Značení stezek

Soustavu navigačních bodů tvoří grafická označení a směrovky, s jejichž pomocí jsou turisté naváděni ve směru předem připravených tras, většinou v atraktivní lokalitě.

1.2.1 Turistické značky

System turistickejch značek slouží k orientaci turistů v krajině. Značené turistické trasy bývají rovněž uváděny v turistických mapách. Podle účelu jsou v současnosti užívány rozdílné turistické značky.

Různé druhy značení pro turisty na území České republiky [1]:

- Turistické pásové pro pěší turistiku
- Mezinárodní značené cesty pro pěší turistiku
- Naučné stezky pro pěší, případně i pro cyklisty
- Lázeňské trasy pro lázeňské vycházky, případně pro lázeňskou turistiku
- Stezky Lesů ČR pro turistiku na území lesů spravovaných touto státní společností
- Lyžařské trasy pro běžkaře a zimní turisty
- Cyklistické stezky pro turistiku na kole
- Jezdecké hipostezky, tj. jezdecké stezky pro jízdu na koni

Moderní podoba systematického turistického značení má svůj původ patrně v německých Alpách a v Duryňském lese, kde koncem první poloviny 19. století vznikala různá místní značení rozličných tvarů a barev. Zpočátku nekoordinované snahy o vytváření terénní

navigace se posléze staly základem pro jednotnou síť tras značených pásovými značkami. S rozvojem turistického ruchu během druhé poloviny 19. století začaly značené turistické cesty vznikat i v ostatních zemích střední Evropy, přičemž si v každé zemi udržely krajové odlišnosti. [1]

Značení v Čechách, na Moravě a ve Slezsku

Jednu z nejdokonalejších a nejhustějších sítí turistického značení pro pěší turistiku má již dlouhou dobu území Česka a Slovenska. První turistická značená cesta byla na území českých zemí vyznačena dne 11. května 1889 Klubem českých turistů (KČT). Z iniciativy KČT na našem území postupně vznikaly i další trasy a to až do konce třicátých let dvacátého století. Po roce 1954 bylo značení, zanedbané během válečných a poválečných let, svěřeno do péče státem kontrolovaného Svazu turistiky Československého svazu tělesné výchovy. V té době byl systém malovaných značek doplněn směrovkami a vývěsnými mapami. Po roce 1989 převzal péči nad turistickými trasami opět KČT, který jejich údržbu považuje za jednu ze svých hlavních aktivit. Po roce 1989 byla rovněž rozšířena síť turistických tras do dříve nepřístupných pohraničních oblastí, sousedících s Rakouskem a Německem. [1]

Značení je dlouhodobě udržováno prostřednictvím dobrovolníků. Vysokou úroveň si udržuje státem standardizovanými technickými normami. Neoprávněné poškozování, odstraňování, zakrývání nebo pozměňování turistických značek je podle § 47 odst. 1 písm. e) zákona č. 200/1990 Sb. o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, přestupkem proti veřejnému pořádku. [1]

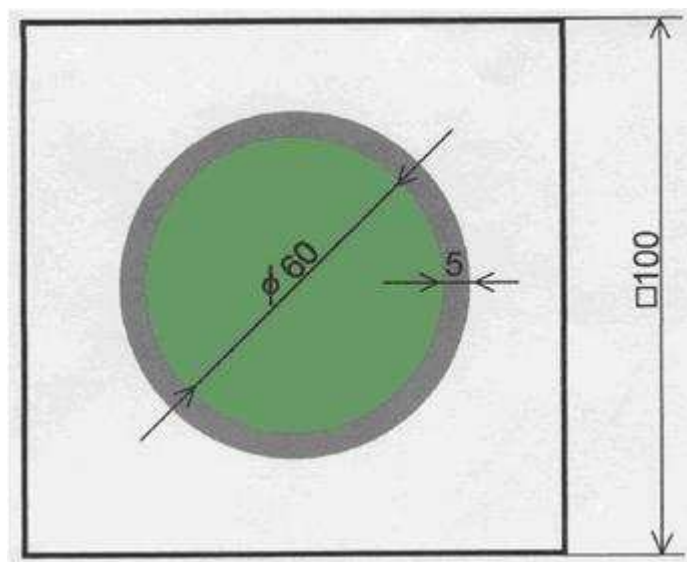
Situace v okolních zemích

V sousedním Sasku i v Bavorsku se na mnoha místech používá pásové značení podobné českému. K vidění jsou však i jiné druhy značek. Slovenské značení je s českým téměř identické. V Německu i na Slovensku je vzdálenost uváděna v časových údajích (počet hodin, případně minut), nikoli v kilometrůž, jak je tomu v Česku. V Polsku se používá obdobné pásové značení jako v České republice, tamní značka je však obdélníková, nikoli čtvercová. Kvalitní značení horských tras existuje dále v Rakousku, Švýcarsku a ve Slovinsku. Obecně také platí, že čím dále se od České republiky pohybujete směrem na východ nebo jihovýchod, tím méně jsou turistické trasy udržované a důvěryhodné. Výjimkou jsou nové turistické trasy v oblasti českých vesnic v rumunském Banátu. Ovšem i v mnoha západních částech Evropy platí, že dobré značení jedné turistické lokality

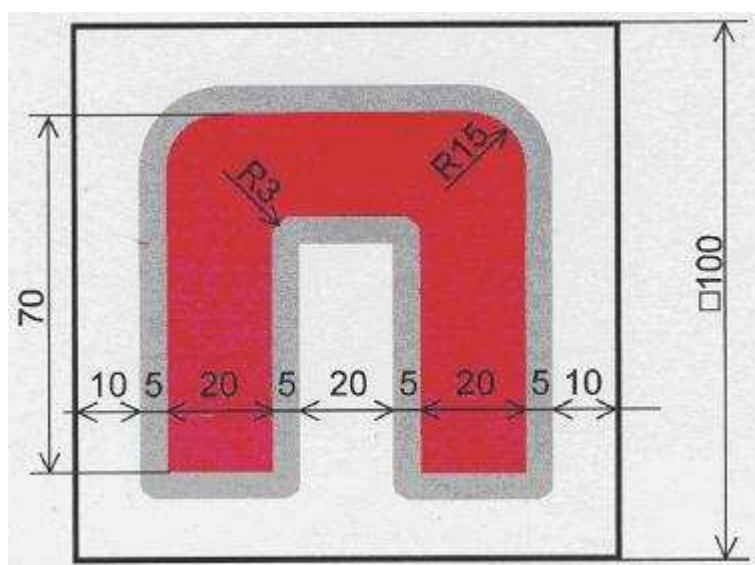
automaticky neznamená dobrou terénní navigaci ve všech ostatních lákavých oblastech téže země. K mnoha zajímavým lokalitám světa žádná značená turistická cesta nevede. [1]

1.2.2 Jezdecké stezky (hipostezky)

Pro jezdecké stezky průběžné a okružní byly Klubem českých turistů (KČT) schváleny následující značky:

Obr. 1 – Značka jezdecké stezky průběžné. Zdroj: literatura [27].

Obr. 2 – Značka jezdecké stezky okružní. Zdroj: literatura [27].

Pro značení stezek je využita metodika značení pěších turistických tras používaná Klubem českých turistů.

1.2.3 Metodika značení jezdeckých stezek

Metodika značení tras pro jezdeckou turistiku odpovídá metodice značení pěších tras, a to z těchto důvodů [5]:

- na trati se jen málokdy cválá, kluše se spíše pro zpestření, proto rychlost pohybu vpřed je blízká spíše pěšímu turistovi než cykloturistovi nebo lyžaři; skupina turistů s koňmi s sebou často mívá tzv. soumary, čili koně s nákladem, a ti se také nemohou pohybovat v rychlejších chodech,
- také četnost a výše umístění pěších značek odpovídá očekávání turistů na koni mnohem lépe než jiné druhy značení
- při dálkových pochodech jezdci často vedou koně na ruce, a stávají se z nich tedy pěší. Umisťovat značku příliš vysoko by bylo tedy zbytečné.
- Jezdci sledují cestu pro koně, starají se kam koně kladou nohy a hledí tedy v mírném úhlu před sebe tak, aby pohledem pokryli nejbližších několik metrů. Značka umístěná vysoko by byla proto nežádoucí a snadno přehlédnutelná.

Při značení jezdeckých stezek zachováváme tedy tato pravidla [5]:

a) Návrh trasy

Značené jezdecké trasy navrhujeme tak, aby nevznikal jejich souběh se značenou trasou jiného přesunu (tj. pěší, lyžařskou nebo cyklistickou). Pokud to jinak nejde a souběh je v určitém úseku nezbytný, je možné vyznačit jezdeckou stezku pouze tehdy, když je její šířka v celém souběžném úseku minimálně dva metry (aby se jezdec na koni bezpečně vyhnul jiným uživatelům stezky). Pokud se nejedná o zpevněnou cestu a hrozí nebezpečí poškození povrchu stezky, je současně nutné na obou koncích takového souběhu umístit upozornění pro jezdce, po jaké straně cesty musí své koně vést, aby ji koňská kopyta nepoškodila v celé šířce.

b) Umístění značek

Značky a šipky jezdeckých stezek umísťujeme ve výšce cca 180 cm nad zemí. V případě souběhu se značenou trasou jiného přesunu je umísťujeme 10 cm nad každou pěší nebo lyžařskou značkou a 20 cm pod každou cykloznačkou. Značky a šipky jsou v terénu umísťovány na vhodné objekty způsobem shodným s pravidly umísťování značek a šipek pěších tras. Rovněž hustota značení jezdeckých a pěších tras je shodná.

c) Rozměry

Jezdeckou značku tvoří bílý čtverec o rozměrech 10×10 cm, uvnitř kterého je souměrně umístěn barevný kruh o průměru 6 cm. Šířka mezery mezi bílou a barevnou částí je 0,5 cm. Lze použít i šipek, viz Obr. 3, jejichž provedení je shodné se šípkami u místního značení pěších tras.

Obr. 3 – Ukázka značky se šipkou pro jezdecké stezky. Zdroj: literatura [1].

Pro zlepšení viditelnosti na větší vzdálenost (například na druhém konci lučního porostu) můžeme použít i značku větších rozměrů, tzv. volavku.

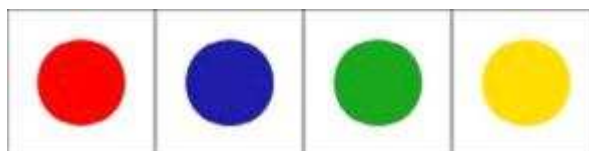
d) Směrovky a tabulky

Směrovky a tabulky pro jezdecké stezky jsou textově i barevně shodné se směrovkami pěších tras s tím, že v jejich záhlaví je uveden text „Jezdecká stezka KČT“ a v hrotu směrovek je zobrazen kruh, barevně odpovídající dané jezdecké trase. Tyto směrovky a tabulky se umísťují podle pravidel shodných s pravidly umísťování směrovek a tabulek pěších tras. Na společných textačních informačních místech s trasami jiných přesunů jsou směrovky jezdeckých tras umísťovány nad směrovkami pěších a lyžařských tras a pod směrovkami cyklotras.

e) Barva a číslo trasy

Určení barvy konkrétní jezdecké stezky odpovídá systému barevného odlišení u pěších značených tras. Hlavní tranzity, tzv. páteřní stezky (S-J větve, Z-V větve, tranzit hraniční apod.) jsou značeny červeně, zatímco vedlejší větve jsou značeny modře. Regionální a místní jezdecké trasy, popřípadě odbočky k úvazištím nebo jezdeckým stanicím, označujeme zeleně a žlutě. Viz Obr. 4. Je nutné dbát na to, aby se pokud možno nekřížily jezdecké stezky téže barvy, či aby se hlavní větve tranzitu při svém rozdělení nebo dalším dělení nerozdělily na barevně stejně značené stezky.

Každé nové značené jezdecké trase je přiděleno její celostátně platné třímístné evidenční číslo, které odpovídá její barvě: červené trasy č. 101 – 299, modré trasy č. 301 – 499, zelené trasy č. 501 – 699 a žluté trasy č. 701 – 899. Barvu i evidenční číslo nově plánovaným trasám centrálně přiděluje pověřený pracovník Sekce značených stezek Rady značení KČT.

Obr. 4 - Ukázka barevného odlišení. Zdroj: literatura [7].

f) Jízdárenské okruhy

Jízdárenské okruhy (pro komerční jezdeckou turistiku) budou značeny barevným symbolem podkovy v bílém čtverci o vnějším rozměru 10 × 10 cm. Tyto okruhy nemají evidenční číslo, nevybavují se směrovkami ani tabulkami a značkáři KČT je značí a provádějí jejich údržbu pouze na základě Dohody o provedení práce, uzavřené mezi majitelem stáje a příslušným značkářem, na základě které jim budou uhrazeny všechny náklady (tj. materiál, cestovní náklady i práce).

g) Městské jezdecké okruhy

Městské jezdecké okruhy jsou jezdecké stezky vedoucí městem. Pokud zapadají do koncepce tvorby sítě jezdeckých stezek v ČR, mohou být po odsouhlasení Sekcí značení jezdeckých stezek Rady značení KČT brány jako regionální či místní jezdecké trasy. Podle tohoto principu jsou pak vyznačeny stejným způsobem jako ostatní jezdecké trasy (zpravidla zelenou nebo žlutou barvou) a vybaveny potřebnými směrovkami a tabulkami. Pokud nezapadají do značení sítě jezdeckých stezek, bude se k nim přistupovat jako k místním okruhům, a značení i přístup k nim bude stejný jako u jízdárenských okruhů.

1.3 Vybrané stezky České republiky

V současné době existuje v naší zemi plno známých, zajímavých a krásných jezdeckých stezek. Kapitola popisuje stezky krajů, které byly vybrány na základě určitých parametrů, a to Středočeský kraj podle největší rozlohy, kraj Vysočina podle trvalého bydliště autora, Pardubický kraj podle místa studia autora a Moravskoslezský kraj jako nejvýchodněji umístěný kraj České republiky.

1.3.1 Středočeský kraj

Středočeské jezdecké stezky

Hlavní sídlo je umístěno v Královicích u Slaného. Trasa vede od Královic jižním směrem do Smečna, okolo Kladna a zatím střední část stezky končí pod dálnicí mezi Doksy a Družcem. Jižní trasa dále povede na Mníšek pod Brdy. Na sever od Královic vede stezka do Zlonic a dále pokračuje na Liběšice kde se napojuje na Polabskou jezdeckou stezku. [23]

1.3.2 Kraj Vysočina

Jezdecká stezka Maříž - Plačovice - Vranov nad Dyjí

Jezdecká stezka Maříž - Plačovice - Vranov nad Dyjí prochází územím Jihočeského a Jihomoravského kraje, je lehké až střední obtížnosti. Převažují štětované lesní cesty a polní cesty, na Vranovsku je nutné brodit řeku. V roce 2006 je vyznačený úsek Maříž - Plačovice v délce 24 km. Jezdcům a koním jsou zde k dispozici tři jezdecké stanice, které jsou vybavené úvazištěm. Hraniční přechody Vratěnín a Fratres umožňují spojení se sítí dolnorakouských jezdeckých stezek. [25]

Jezdecká stezka Maříž - Nová Říše (Bohuslavice)

Jezdecká stezka Maříž - Nová Říše (Bohuslavice) prochází územím Jihočeského kraje a kraje Vysočina, je lehké až střední obtížnosti. Převažují štětované lesní cesty a polní cesty, u Hejbalova mlýna nutno překročit řeku po betonovém mostě bez zábradlí. V roce 2006 je vyznačený úsek Maříž - Nová Říše (U Pazderny) v délce 42 km. Jezdcům a koním je k dispozici sedm jezdeckých stanic (pět z nich přímo na stezce). Hraniční přechod Fratres - Slavnonice. [25]

Greenways (Zelené stezky) Praha-Vídeň

Je to síť cyklistických, pěších i jezdeckých stezek mezi dvěma metropolemi ve středu Evropy. Na kole, pěšky či v sedle je možné krok za krokem odhalovat místní krajinu a její historii, přírodu, kulturu a tradice. Zelenou stezku vymysleli a pečují o ni lidé, kteří mají společný zájem o zdravé životní prostředí, zachování kulturního i přírodního dědictví a šetrný rozvoj obcí a měst, kde žijí. Projekt spravuje Nadace Partnerství ve spolupráci s občanským sdružením Greenways Praha - Vídeň za podpory mnoha dalších místních partnerů - obcí, podnikatelů i neziskových organizací. Součástí této stezky je i **jezdecká stezka Lichtenberg – Telč**. [25]

1.3.3 Pardubický kraj

Okruh kolem přehrady Seč a okruh kolem přehrady Křižanovice

V současnosti je v Pardubickém kraji vyznačeno cca 600 km jezdeckých stezek a funkčních cca 50 jezdeckých stanic. Největší koncentrace stezek je v Železných horách cca 150 km, většina v CHKO (chráněné krajinné oblasti). Rančem procházejí důležité páteční stezky severojižní (Krkonoše-Rakousko) a východozápadní (Střední Čechy-Severní Morava). [18]

Jezdecké stezky východních Čech

Mezi jezdecké stezky východních Čech patří území Pardubického a Královéhradeckého kraje v lokalitách Byš – Bělečko, Dolní Jelení, Kovářov u Seče, Králíky, Proseč, pod Kunětickou horou; Malé Poříčí – Náchod, Potštejn, Velehrad u Dvora Králové – Doubravice. [7]

1.3.4 Moravskoslezský kraj

Hipostezka v Pobeskydí

V mikroregionu obcí povodí Stonávky je síť agrotezek dlouhá zhruba 30 km. Stezka vede z Komorní Lhotky do Horních Tošanovic, kde se dělí ve směru na Dolní Tošanovice a Třanovice, odkud se plánuje rozšíření dál do Dolních Domaslavic. Stezka je taktéž značená dřevěnými ukazateli. Na stezce jsou tyto zastávky: Stáj JLB v Komorní Lhotce, Hippo Klub v Horních Tošanovicích, Stáj Moncheri v Hnojníku, Desert Rose v Hnojníku. [15]

1. Mezinárodní jezdecká stezka/ Jezdecká stezka Jeseníky - Beskydy

Ranch M otevřel dne 12. 6. 1997 "1. Mezinárodní jezdeckou stezku" za účasti velvyslance polské republiky v ČR pana Marka Pernala, který osobně podepřel tuto myšlenku rozvoje mezinárodní a meziregionální turistiky. Stezka vede přes hlavní hřeben Hrubého Jeseníku, Malou Morávku, okolo Kružberka a povodí Budišovky, do Nového Jičína, přes Štamberskou Trubu do Beskyd na chatu Slavíč nad Morávkou. Zde Stezka prozatím končí. Tuto část Stezky nazýváme "Jezdecká stezka Jeseníky - Beskydy". [19]

2 HIPOTURISTIKA NA MAPÁCH

Kartografická prezentace turistiky (ať už hipoturistiky, cykloturistiky, pěší turistiky aj.) se vyhotovuje v tištěné nebo elektronické podobě. Kapitola se tedy zaměřuje jak na konkrétní příklady papírových map, např. různé letáky, plánky, knihy, atlasy apod., tak i na příklady digitálních mapových výstupů, kam zahrnujeme např. mapy různých serverů (Seznam, Atlas, Google). Dále je v kapitole zhodnocena použitá symbolika u vybraných map jezdeckých stezek.

2.1 Papírové mapy

2.1.1 Letáky, plánky, příručky

Tištěné plánky stezek bývají dostupné na příslušných rančích, jezdeckých stanicích, krajských úradech příslušných měst a v některých případech i na internetových stránkách. Letáky vždy z jedné strany obsahují pravidla pohybu po jezdeckých stezkách (viz kapitola 1.1), něco málo informací o dané stezce, výrobní a vydavatelské údaje a informace o sdruženích na podporu jezdecké turistiky. Druhá strana obsahuje samotnou mapku s legendou, příslušným měřítkem a informace o stanicích. Pro estetický efekt se přidávají i obrázky různých hradů a zámků či jiných zajímavých aktivit daných měst a vesnic, které lze během jízdy stezkou potkat, viz Obr. 5.

Obr. 5 - Ukázka plánu stezky Maříž - Vranov nad Dyjí. Zdroj: literatura [25].

Plánek stezky Maříž – Nová Říše (Bohuslavice)

Jedná se o tištěnou mapku (viz Příloha 1), kterou mohou zájemci získat na jezdeckých stanicích, popřípadě si ji mohou ofocenou stáhnout z internetových stránek (viz literatura [25]). Plánek obsahuje mimo vyznačenou trasu i údaje o vzdálenostech mezi jednotlivými stanovišti, tiráži, informuje o značkách použitých přímo na cestě, o subjektech vyskytujících se v legendě aj. Legenda obsahuje symboly základních tvarů (kruh, trojúhelník), ale také čtyři symboly obrázkových tvarů, viz Obr. 6. Barvy byly použity pouze dvě (červená a fialová), kde červená je braná jako základní a fialová vyznačuje stanice, stezky a úvaziště, které jsou prozatím v plánu nebo v přípravě. Celá trasa stezky je vyobrazena pomocí bodů kruhovitěho tvaru plné barvy. Stanice jsou, jak napovídá legenda, taktéž charakterizovány kruhem, ovšem narozdíl od stezek jsou viditelně větší a mají ještě vně kruhu vepsanou kružnici černé barvy. Další symbol uveden v legendě je již obrázkový. Jedná se o hlavu koně přivázaného ke kůlu. Tento znak necharakterizuje nic jiného než úvaziště. Kováře a podkováře vystihuje mapa pomocí pro ně typické podkovy, jejíž tvar je jednobarevný a jednoduchý. Je známo, že ne všichni jezdci se na túry vydávají jen proto, aby mohli obdivovat krásy přírody z koňského hřbetu, ale najdou se i tací, kteří chtějí spojit příjemné s užitečným a proto, kde okolnosti dovolí, rádi navštíví místní kulturní i jiné památky stojící za shlédnutí. Tudíž mají hrady a zámky také své místo v legendě. Náleží jim silueta domečku plně vybarvená. Stejně jako lidé i koně potřebují pravidelnou stravu a proto jako všude i na hipostezce se najdou místa s občerstvením. Na mapě jim byl věnován obrázkový symbol, který je vykreslen jako obrys hrnečku. Jelikož stezka vede kolem hraničního přechodu, náleží i jemu symbol zahrnutý do legendy. Jedná se o jednoduchý tvar trojúhelníku plné barvy (viz Obr. 6).

	Stezka Maříž - Bohuslavice (vyznačená)
	Stezka Bohuslavice - Telč (v přípravě)
	Stanice; Plánovaná stanice
	Úvaziště; plánované úvaziště
	Kovář, podkovář
	Hrad, zámek, památka
	Občerstvení
	Hraniční přechod

Obr. 6 - Legenda plánu stezky Maříž - Nová Říše. Zdroj: literatura [25].

Velkou výhodou je pro jezdce jistě početnost zobrazovaných úkazů v mapě. Některé symboly z legendy jsou v mapě popsány ještě slovně, což je dobré pro orientaci. Plánek působí na první pohled velmi esteticky a i přes početnost zobrazených symbolů nepůsobí jako přeplácáný. Dobře byla zvolena i velikost znaků, na mapě jsou přehledně uspořádané a dobře viditelné.

Mapa je v měřítku 1 : 70 000, což může např. způsobovat špatnou orientaci v projížděných městech aj. Nevýhodou je také špatná aktualizace, většinou se rovnou vyhotovují nové plánky.

Plánek jezdecké stezky Lichtenberg – Telč

Jelikož se jedná o stezky jdoucí za hranice, vše na plánu je psáno dvojnásobným jazykem (česky a německy), viz Příloha 2. Měřítko mapy je 1 : 70 000. Stejně, jak tomu bylo i v předchozím případě, jsou na plánu kromě samotné mapky vyobrazeny i jiné informace typu fotografií, tiráže, délky jednotlivých úseků mezi městy a odkazu na internetové stránky. V mapě se vyskytují bodové, liniové i plošné zobrazení jednotlivých útvarů. Jezdecké stezky jsou v legendě zachyceny čtvercovou plochou červené barvy, jež náleží červené linii v mapě, viz Obr. 7. Stejně tak jsou zachycené státní hranice, ovšem světle růžovou barvou. Jako jedna z mála legend plánek zachycuje také lesní i vodní plochy a toky. Vodním útvarům náleží klasicky modrá barva a lesům zelená. Trojúhelníkem plně vybarveným červenou barvou a vepsaným do kruhu bílé barvy označuje legenda hraniční přechody. Města a vesnice jsou značeny černým bodem. V mapě jim jsou také přiděleny písemné názvy. Stejně jako v předešlé legendě i tady mají své místo hrady a zámky. Tvarem se skoro shodují, jde opět o domeček, ale tentokrát má malou přístavbu. Barva je černá. V podstatě stejný znak, pouze obohacený malým křížkem na střeše domečku, označuje v mapě kláštery, je taktéž černou barvou. Bílým kolečkem s křížkem jsou vykresleny kostely. Pro jezdecké stanice byl určen tvar siluety stáje, na kterou byla použita černá barva. Veselým tvarem černé mašličky jsou na plánu zachyceny úvaziště. Narozdíl od předchozí hodnocené mapy, je v této legendě vyobrazen symbol černé barvy znázorňující veterináře. Znak se podobá smotanému koňskému ohonu (copu). Posledním útvarem, který legenda popisuje jsou podkováři. Zobrazení je stejné jako v předešlém případě. Jedná se o podkovu, ovšem na tomto plánu je černé barvy a velikostně je nižší a širší (viz Obr. 7).

LEGENDA - die LEGENDE	
	jezdecká stezka - der Reitpfad
	státní hranice - die Grenze
	les - der Wald
	voda - das Wasser
	hraniční přechod - der Grenzübergang
	město, vesnice - der Stadt, das Dorf
	hrad, zámek; klášter die Burg, das Schloss; das Stift
	kostel - die Kirche
	jezdecká stanice die Herberge für Pferd und Reiter
	úvaziště - die Anbindenstelle
	veterinář - der Veterinär
	podkovář - der Hufschmied

Obr. 7 - Legenda plánu stezky Lichtenberg - Telč. Zdroj: literatura [25].

Velké plus si legenda připisuje za vyobrazení lesních a vodních ploch a také za zobrazení velkého počtu útvarů. Plánek působí, snad díky fotografiím, esteticky, úhledně a i přes velké množství zachycených symbolů jako nepřelácaný. Jednotlivé symboly jsou zvoleny velmi dobře. Působí mile a na první pohled jsou i dostatečně pochopitelné.

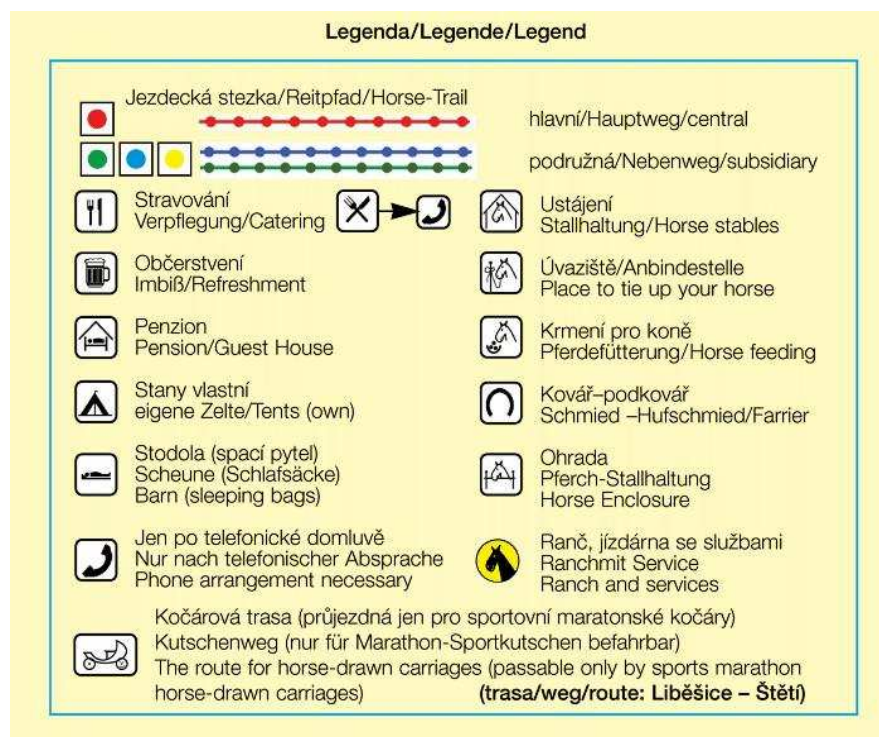
Mezi zápory plánu by se dalo zařadit označení jezdeckých stezek a státních hranic v legendě. Jedná se o liniový tvar, nikoliv plošný, jak je z legendy patrné. Stejně je tomu i v případě vod, i když se v mapě vyskytuje vodní nádrž (Nová Říše), pořád převažují vodní toky, které by legenda měla zobrazovat pomocí liniového tvaru. U ostatních symbolů by se za mínus dalo považovat pouze barevné odlišení. Skoro všechny symboly jsou vyobrazeny černou barvou, což není přímo nevýhoda, ale možná by s jiným odstínem dostala mapa příjemnější nádech.

Plánek středočeské jezdecké stezky I.

Plánek mapy středočeské jezdecké stezky, viz Příloha 3, je vhodný i pro zahraniční obyvatele. Veškeré informace v něm jsou uvedené v českém, německém i anglickém jazyce. Samotná mapa je pro estetický účel doplněna i pár fotografiemi z měst, obcí a kulturních památek, které turisté cestou potkají a mohou samozřejmě i navštívit. Měřítko mapy je 1 : 70 000. Zadní strana mapy obsahuje kontakty na speciální služby, které by se mohly jezdcům cestou hodit. Jedná se většinou o telefonní čísla na podkovářské služby,

prodejny jezdeckých potřeb, přepravu koní, informační centra, veterináře apod. Dále lze na zadní straně nalézt desatero jezdce na stezkách a výstražné oznámení o nebezpečném úseku stezky (které jsou uvedené pouze v českém jazyce). Užitečné jsou také mapy zachycující jezdeckou stezku bez rastrové podkladové mapy a ukázka umístění stezky v republice. Nedílnou součástí každé mapy je i legenda. Legenda mapy středočeské jezdecké stezky obsahuje jak liniové tak bodové znaky, viz Obr. 8. Symboly liniového tvaru náleží jezdeckým stezkám. Barevné odlišení je podle druhu stezky. Červeně je zachycena hlavní jezdecká stezka a barvy zelená, modrá a žlutá jsou použity na stezky podružné. Ke každému liniovému znaku jezdecké stezky náleží v legendě i bodový znak, který se sice nevyskytuje v mapě na plánu, ale který označuje hipostezku přímo v terénu. Další položky v legendě už jsou pouze bodového tvaru. Kromě symbolu pro ranče jsou znaky sjednoceny do jedné barvy (černobílá). Další společná vlastnost pro bodové znaky, s výjimkou symbolu pro ranče a kočárové trasy, je stejná velikost symbolů a čtverec opisující jednotlivé obrázky, které znázorňují příslušné místo. Znak pro kočárové trasy odpovídá stejným vlastnostem, akorát místo čtverce je opsán obdélníkem. Což daný znak zvětšuje o třetinu velikosti jiných znaků. Uvnitř obdélníku je obrázek kočáru, který dané trasy přímo vystihuje. Je zde také vložena poznámka, že trasy jsou průjezdné pouze pro sportovní maratónské kočáry. Místa pro stravování jsou na mapě zachycena jednoduchým obrázkem jídelního příboru (nože a vidličky). Pokud se jedná o místo stravování, kde je nutné se dopředu telefonicky domluvit, je jídelní příbor překřížen a symbolem šipky spojen se znakem telefonního sluchátka. Jedná-li se však o stravování, kde není potřeba předchozí telefonní domluva, je příbor rovnoběžně ve svislé poloze. Na jezdecké stezce se vyskytují i menší občerstvení, které jsou v legendě znázorněny obrázkem korbela plného piva. Následující položkou v legendě je označení pro penziony, které jezdci poznají podle ikony zastřešené postele se spící osobou. Klasické zobrazení stanů pomocí rovnoramenného trojúhelníku se silně vyznačenými odvěsnami a tenkou přeponou, znázorňuje možnost použití vlastních stanů na stezce. Také spaní ve stodole či spacím pytli má v legendě své místo. Lze jej poznat podle postavy ležící na vodorovné linii. Ustájení pro koně zobrazuje legenda pomocí koňské hlavy v siluetě domu. Stejný obrázek koňské hlavy akorát nezastřešené, ale přivázané ke kůlu, upozorňuje jezdce na úvaziště pro jejich koně. Stejně jako lidé i zvěř potřebuje občerstvení a jak je známo, jiné než lidé. Proto další položkou v legendě je označení krmení pro koně. Opět je použit stejný obrázek koňské hlavy jako v předešlých dvou symbolech, ovšem v tomto případě je u jeho tlamy miska se třemi plně

vybarvenými kolečky, znázorňující krmení. Klasická silueta podkovy upozorňuje čtenáře mapy na kováře (podkováře). Cestou se mohou objevovat i ohrady pro koně, které legenda vyobrazuje pomocí dvou svislých a jedné vodorovné čáry spojené jakoby v plot, za nímž se vyskytuje opět koňská hlava. Pro označení rančů nebo jízdáren se službami má legenda speciální tvar. Jako jediný znak v legendě je kruhového tvaru vyplněný žlutou barvou s černě vepsanou siluetou koňské hlavy.

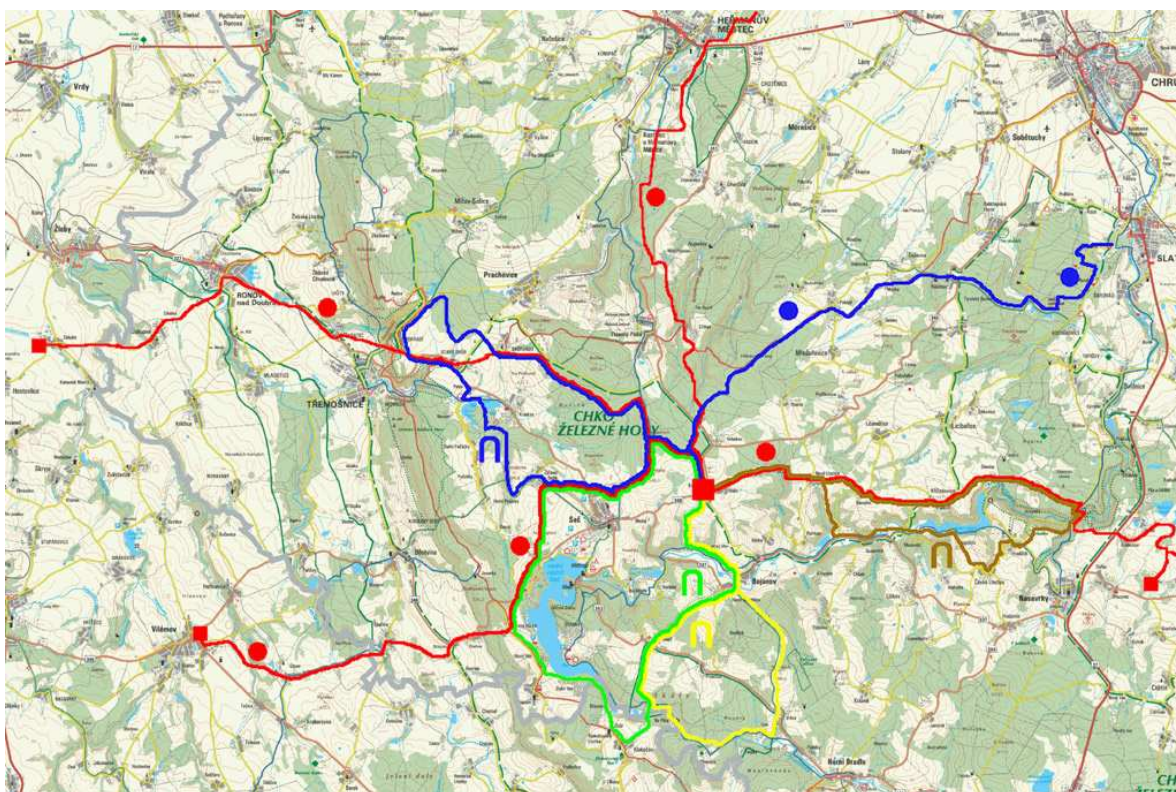
Obr. 8 - Legenda mapy středočeské jezdecké stezky. Zdroj: literatura [23].

Za velkou výhodu plánu mapy středočeské jezdecké stezky lze považovat použití tří jazyků. Velké plus si mapa zaslouží i za upozornění na nebezpečný úsek stezky, jež se sice v legendě nevyskytuje, ale v plánu je na něj dostatečně upozorněno tučným textem ve žlutém rámečku a i v mapě je vyobrazen výstražný žlutý trojúhelník s vepsaným červeným vykřičníkem. Kladem legendy je i rozmístění symbolů do dvou sloupců, kde v levém sloupci se symboly vztahují spíše k lidem a v pravém spíše ke koním. Velkou výhodou legendy je vyobrazení používaných bodových symbolů, které se umísťují přímo v terénu. Symboly jsou snadno pochopitelné a dobře barevně i velikostně použité.

Podkladové vrstvy v mapě jsou dost výrazné, proto může v určitých místech dojít ke splývání stezek s okolím. Mapě lze vytknout, že v legendě není uveden znak, který na mapě zachycuje nebezpečný úsek stezky.

Plánek mapy z Ranče LL Kovářov

Mapa je zaměřena na určitou oblast. Nezobrazuje celý Pardubický kraj. Jedná se o oblast Železných hor (viz Obr. 9). Měřítko mapy je 1 : 150 000. Na mapě vystupují symboly koleček a čtverců (plně vybarvených), podkov a linií. Linie označená kolečkem určuje páteční trasy a linie s podkovou okruhy. Páteční trasy jsou zachyceny červenou a modrou barvou. Okruhy se rozlišují zelenou, žlutou, modrou a hnědou barvou. Na mapě je také vyznačen začátek a konec jezdeckých pátečních tras a to plně vybarveným červeným čtverečkem.

Obr. 9 - Mapa Železných hor. Zdroj: literatura [7].

Velký klad zvolených symbolů spočívá ve vybraných barvách. Viditelnost daných stezek a okruhů je stoprocentní. Údaje ze zdroje (viz literatura [7], [18]) sdělují, že je mapa dostupná jak v tištěné tak digitální podobě. Většina jezdců na koni uvítá raději tištěnou mapu, ale při dnešním technickém rozvoji, se nesmí zapomínat ani na digitální podobu mapy, např. zařízení PDA (personal digital assistant - osobní digitální pomocník) aj.

Nevýhodou mapy je nezobrazování dalších potřebných informací k hipoturistice, např. jezdecké stanice, úvaziště, coraly apod. Mapa je středního měřítka, takže je i nešikovná na podrobnější zkoumání projížděných měst, obcí a dalších míst, jenž by mohli cestou jezdecke

zajímat. Ovšem největší zápornou vlastností této mapy je nepřítomnost legendy, potřebné informace jsou zjistitelné ze zdroje (viz literatura [7], [18]), ale jsou popsány pouze slovně.

2.1.2 Knihy a brožury

Knihy i brožury bývají více obsáhlejší než letáky, plánky či příručky. Pro lepší orientaci se na jejich začátku objevuje obsah. Následuje úvodní slovo, díky kterému se čtenář dozví, co může na následujících stránkách očekávat. Poté už přichází samotný text, který poukazuje například na zajímavé, aktuální či historické poznatky daného objektu, města, okresu, kraje či celé republiky, podle konkrétního zaměření knihy nebo brožury. Dále se zde mohou vyskytovat také různé reklamy či internetové odkazy na jednotlivé ranče, stáje, jízdárny, jezdecké kluby a školy, ubytování, veterináře, kováře apod. Samozřejmě zde nesmí chybět i mapa a provozní řád jezdeckých stezek daného území.

Mapa z knihy Na koni křížem krázem po Česku

Kniha obsahuje celkem 40 tipů na výlet s koňmi ze všech krajů z celé České republiky. I když se mapa s vyznačenou jezdeckou trasou vyskytuje pouze u některých tipů, jsou všechny značeny jedním stylem. Pro ukázkou a zhodnocení byla vybrána mapa s jezdeckou stezkou kolem přehradní nádrže Seč, viz Obr. 10. Mapa je v měřítku 1 : 70 000. Kniha neobsahuje legendy k mapám, ale příslušný text podrobněji popisuje dané jezdecké trasy. V mapě lze naléznout pouze očíslované jezdecké trasy. Jedná se o plně vybarvené kolečko bílé barvy, uvnitř kterého je červeným písmem vepsané číslo. Celé kolečko je ještě ohraničené červenou kružnicí a doplněné červenou šipkou směřující na jezdeckou stezku vyznačenou tmavě červenou barvou. V textu patřící k mapě, jsou pak uvedena čísla spojující danou mapu s příslušným textem. Čísla vyskytující se v textu mají bílou barvu a jsou vepsána do kolečka plně vybarveného zelenou barvou. K textu a mapě jsou pro lépe představitelný i estetický účel přidány také fotografie z míst trasy. Např. obrázek zachycující brodění jezdců s koňmi přes řeku Chrudimku pod Klokočovem, či vodní radovánky jezdců i koní na pláži apod. K příslušnému tipu na výlet je také přidána informační tabulka obsahující data hodící se výletníkům např. místa, kde lez zapůjčit koně s průvodcem, ubytování a stravování, různé rozšiřující informace o trase, internetové adresy aj.

Obr. 10 - Mapa jezdecké stezky kolem přehradní nádrže Seč. Zdroj: literatura [2].

Výhodou mapy je slovní popis sloužící místo lidského průvodce, který poukazuje na zajímavá místa, která jezdci na koních mohou potkat, navštívit či se na nich zastavit a odpočinout si. Kniha *Na koni křížem krázem po Česku* obsahuje plno užitečných rad a tipů. Symboly čísel a červené linie znázorňující hipostezky jsou na mapě dostatečně viditelné.

Nevýhodou mapy je málo údajů vztahujících se k hipoturistice. I přes malý počet symbolů v mapě se mezi hlavní nevýhody řadí nepřítomnost legendy. Kniha je menších rozměrů, proto se snadno vměstná do kteréhokoliv ruksaku na cesty, i přesto je lepší knihu nastudovat před jízdou a na cestě raději použít vhodnějších map.

Mapa z brožury *Na koně do východních Čech*

Mapa je tvořená pomocí symbolů a popisků, viz Příloha 4. Avšak popisky se nevztahují ke všem symbolům. Z legendy, viz Obr. 11, můžeme vyčíst, že symbol pro jezdecké trasy je vyhotoven podle pravidel, jež se dodržují při značení jezdeckých stezek (viz kapitola 1.2.3), tedy jako bílý čtverec, uvnitř kterého je umístěn barevný kruh. Taktéž barvy odpovídají klasickému značení jezdeckých stezek (viz Obr. 4). V mapě se však vyskytují

pouze žlutě, červeně a modře značené stezky. Ovšem ve zdroji není uvedeno, zda červená barva odpovídá páteřním, modrá vedlejším a žlutá regionálním či místním stezkám. Zda jsou barvy jen náhodně přiřazeny nebo odpovídají pravidlům, lze pouze odhadovat nebo si je jezdci musí dohledat z jiných zdrojů. Ke každé značce trasy náleží linie nesoucí stejnou barvu a vyznačující danou stezku. Barevným kruhem uvnitř s bílou podkovou znázorňuje mapa jezdecký okruh. V legendě můžeme vidět žlutou, zelenou, červenou, modrou a hnědou barvu. Těmito barvami se vyznačují i linie označující na mapě příslušný okruh. Avšak barva linie a symbolu okruhu se na mapě neshodují. I když je barva linie zelená či modrá, u všech okruhů na mapě je umístěn pouze žlutý symbol s podkovou. Na mapě se také vyskytují body označující subjekty uvedené v brožuře, jejichž symbol je doprovázen popiskem názvu daného objektu. Jde o značku tmavě hnědého kruhu s bílým motivem budovy uprostřed.

Obr. 11 – Legenda mapy z brožury Na koně do východních Čech. Zdroj: literatura [16].

Kladné hodnocení lze mapě přičítat za označení subjektů, které lze na cestě potkat, využít, prohlédnout si apod., např. Dostihové závodiště Pardubice, Národní hřebčín Kladruby nad Labem, Hipologické muzeum Slatiňany, penzion U Nás na Veselém Kopci, Stáj Radiměř, Ranč Bělečko, farma Slunečný Dvůr, chata na Luckém vrchu apod. Symboly tras, okruhů i ostatních subjektů jsou velice pěkné, dobře viditelné a hezky barevně odlišitelné. Lze usuzovat, že i při velikosti měřítka 1 : 400 000 je velikost symbolů a tloušťka linií dobře zvolena.

Brožura se vyhotovuje jak v tištěné, tak digitální podobě, ovšem měřítko dané mapy změnit nelze, což je pro danou mapu záporná vlastnost. Barva označení jezdeckých okruhů na mapě by se měla sjednotit s barvou linie znázorňující daný okruh nebo označit, co která barva znamená.

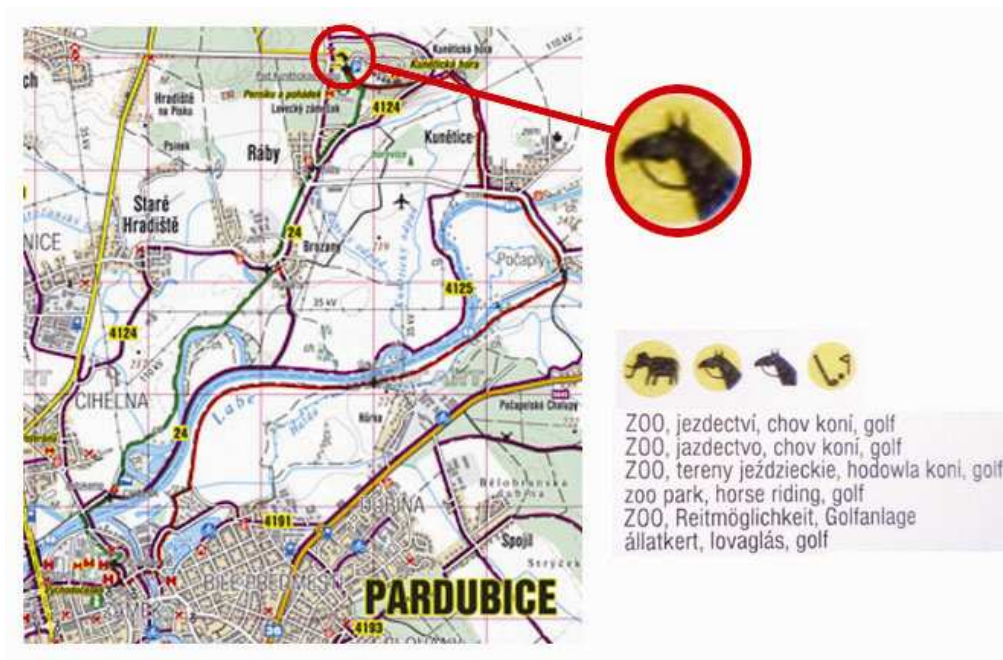
2.1.3 Atlasy

Atlasy bývají nejobsáhlejší, jelikož jejich náplní jsou mapy různého měřítka a zaměření, průmyslové, geologické, hydrologické, dopravní infrastruktury, turistické ale i mapy početnosti obyvatel, pracovních příležitostí a mnoho dalších. Rozsah území v atlasech bývá různý, např. celosvětový, kontinentální, státní, krajský, městský atd.

Turistický atlas ČESKO 1 : 50 000

Základem atlasu je podrobná turistická mapa, doplněná o značené i připravované cyklotrasy včetně jejich čísel. Samozřejmostí jsou vrstevnice po 10 m a stínovaný reliéf terénu. Pro souřadnicovou síť je použit systém S42 (lokální souřadnicový systém). Atlas zobrazuje celé území Česka na 626 mapových stranách. Úvod publikace nabízí několik základních informací o turistice a cykloturistice, v závěru je mapová část doplněna rejstříkem obcí. Atlas je uspořádán do pořadače (šanonu) a vložen do kartónové krabičky. Jednotlivé listy lze tedy kdykoliv jednoduše vyjmout, a použít na turistiku či cykloturistiku. Po návratu se opět zařadí zpět do šanonu. [21]

V atlasu jsou vyznačené jezdecké kluby a chovy koní, viz Obr. 12. Jedná se o bodové znaky, které lze poznat podle černé siluety koňské hlavy s uzdou, vepsané do kruhu a rozlišující se pouze barevně. Znázorňuje-li symbol jezdeckví, je kruh plně vybarven žlutou barvou, jedná-li se o znak pro chov koní, je barva kruhu bílá.

Obr. 12 - Ukázka symboliky Turistického atlasu ČESKO 1 : 50 000. Zdroj: literatura [2], [26].

Prohlížení a aktualizace atlasu je uživatelům umožněna i z Internetu. Majitelé atlasu mají možnost získat roční rozdílové aktualizací balíčky, které obsahují vždy jen určitý počet stran a navazují na aktualizací balíčky předchozích let. Velkou výhodou atlasu je možnost vyjmutí jednotlivých listů, aby si jezdci na koních i jiní turisté nemuseli brát na cesty celý obsáhlý atlas, ale mohli se zaměřit pouze na konkrétní trasu. Symboly spojené s hipoturistikou jsou v atlasu snadno pochopitelné.

Mezi záporné vlastnosti mapy lze považovat velikost symbolů, protože v mapě lehce splývají, ovšem na druhou stranu při obsáhlosti mapy, by zvětšení symbolů mohlo znamenat zakrytí jiných potřebných a důležitých znaků.

2.2 Mapy na Internetu

2.2.1 Portálové mapy

Jezdecké trasy, stanice a další potřebné informace pro turistiku na koni lze najít i na Internetu. Výlety na koni lze plánovat i pomocí mapových serverů jako jsou Atlas, Seznam nebo Google. Mapy lze zobrazovat v základní či letecké podobě a velice jednoduše lze měnit jejich rozlišení. Dané mapy jsou velice přehledné, jednoduché na používání a jistě i uživatelsky oblíbené.

Elektronická mapa jezdeckých stezek a stanic na serveru Atlas.cz

Na vybrané mapě, viz Obr. 13, lze vidět pouze označení jezdeckých stezek a jezdeckých klubů. Trasy i okruhy jsou značeny tlustou hnědou čarou a jezdecké kluby mají symbol čtvercovitého tvaru s hlavou koně zbarvenou taktéž dohněda. Další informace vztahující se k hipoturistice samotná mapa nepřináší. Ovšem potřebné informace nalezneme u dané mapy na internetových stránkách daného zdroje (viz literatura [31]), např. kterými městy daná jezdecká trasa či okruh prochází, jakou barvou se vyznačují (viz Obr. 4), kolik kilometrů jsou dlouhé apod. Mapa uvádí i názvy měst, obcí, vodních toků, označení silnic aj. Šikovní jsou i ze zdroje patrné souřadnice mapy.

Obr. 13 - Ukázka zobrazení jezdeckých stanic a tras na serveru Atlas. Zdroj: literatura [31].

Výhodou mapy je možnost nastavení, které objekty se na mapě budou zobrazovat a zda mají být zobrazovány číselně nebo pomocí piktogramů. Velice šikovné a přehledné je i zobrazování informačního okna při klepnutí na daný objekt. Informační okno v tomto případě nese údaje o trase či odkazuje na dané jezdecké kluby. Za plus se pokládá i možnost výběru zobrazování mapy v základní či letecké podobě. V určitých případech může letecká podoba usnadnit orientaci v prostoru. Největší výhodou mapy ovšem je možnost měnit její měřítko (přiblížení až na 50 m). Mapa je digitální, či-li výhodná na aktualizace.

Za nevýhodu lze pokládat malé množství objektů vztahujících se k hipoturistice a tím pádem nutnost dohledání potřebných informací z jiných zdrojů. Mapa je digitální, tudíž nepřenositelná a bude-li ji jezdec chtít použít v terénu, musí ji před jízdou sám vytisknout nebo použít jiných technologií jako např. PDA zařízení, navigační přístroje apod.

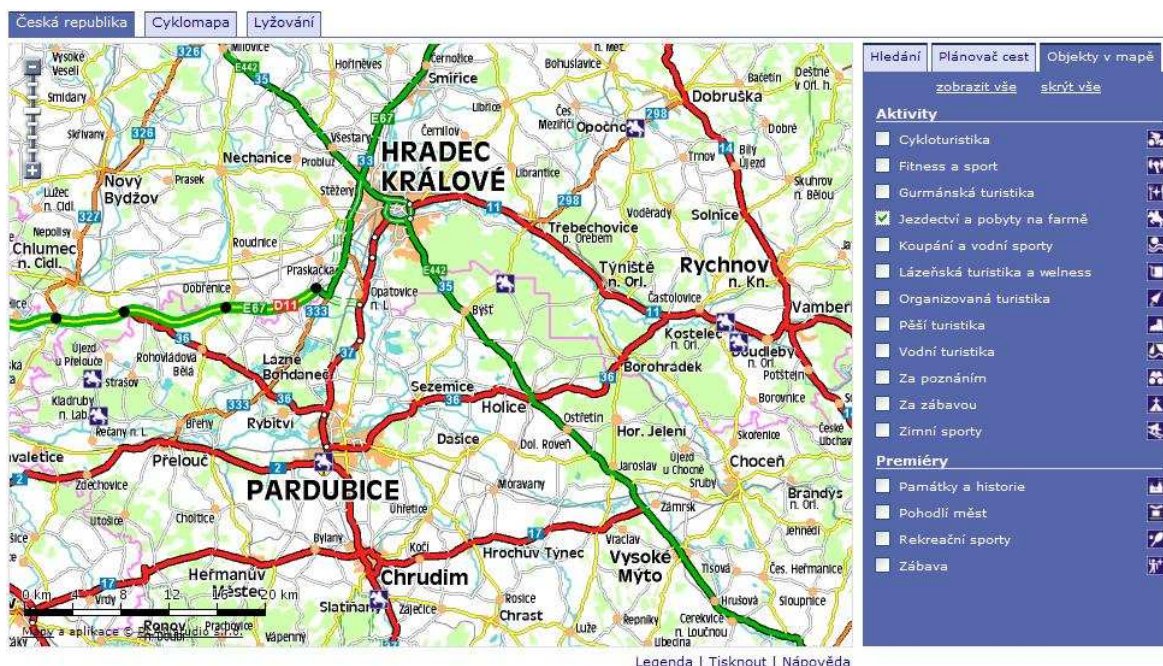
2.2.2 Ostatní elektronické mapy

Hlavní výhodou interaktivních map je spojení běžných map s informacemi o objektech. K libovolnému místu na mapě lze připojit další informace (např. fotografii, text, video apod.). Součástí interaktivních map je možnost vyhledávání konkrétních objektů. Tím se

mapy stávají jakousi prostorovou encyklopedií o regionu zobrazeném v mapě (může se jednat o město, region, kraj, ČR, Evropa, svět). Interaktivní mapové informační systémy jsou mapové aplikace určené pro www stránky, které mohou být využity pro informační systémy o větších lokalitách (území měst, regionů, krajů, ale i celé ČR). Jejich základem jsou obvykle pěti-úrovňové mapy či plány (pět úrovní měřítek), mapy lze zvětšovat, posouvat. Součástí mapového informačního systému je databáze objektů a vyhledávací menu. Kromě možnosti zveřejnění velkého množství informací, které se vztahují k rozsáhlému území, je zde významnou výhodou i to, že provozovatelé mohou sami snadno do systému doplňovat objekty (editace objektů jak v databázi, tak v mapách). [17]

CzechTourism – mapa Východních Čech

Mapa je velmi přehledná, jednoduchá na ovládání a příznivá pro koncové uživatele, kteří ji mohou dále upravovat dle vlastních potřeb. Daná interaktivní mapa umožňuje např. naplánování trasy podle třech typů cest (nejrychlejší, nejkratší, ekonomická). Mapě lze různě měnit měřítko a posouvat po kraji i celé České republice. Legenda objektů v mapě je velmi obsáhlá, nicméně k hipoturistice se váže pouze jeden znak. Jedná se o symbol pro jezdeckví a pobyty na farmě. Jde o bodový znak čtvercového tvaru. Čtverec je plně vybarven tmavě modrou barvou. Uvnitř čtverce se nachází bílá silueta skákajícího koně s jezdcem na svém hřbetě, viz Obr. 14.

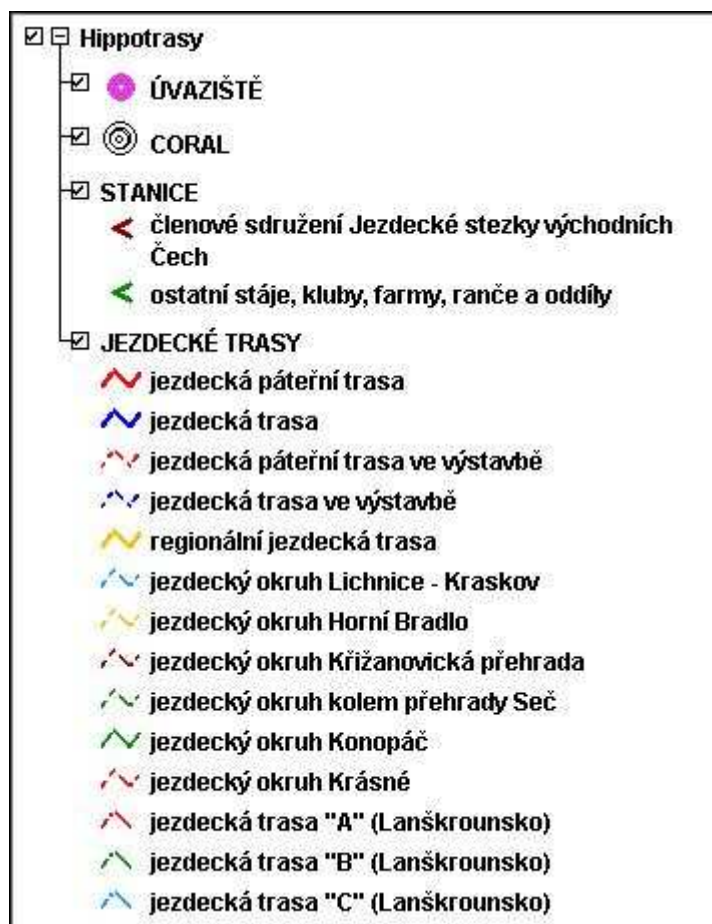
Obr. 14 - Ukázka zobrazení jezdeckví a pobytu na farmě na mapě od CzechTourism. Zdroj: literatura [12].

Mapy na Internetu mají výhodu, že s nimi jde dále pracovat, proto jsou pro koncové uživatele velmi výhodné. Mezi klady dané interaktivní mapy se řadí zobrazování informačního okna při najetí myši na daný symbol. Plusem je i odkázání na stránku s více informacemi při kliknutí na zvolený symbol v mapě. Objekty v mapě jsou stejné velikosti i barvy, což lze také zařadit mezi kladné stránky mapy. Legenda mapy nelze na první pohled vidět, ale jinak je dostatečně obsáhlá. Výhodná je i možnost použití nápovědy, která je v tomto případě velmi pěkně vypracovaná.

Velkou nevýhodou mapy je početnost zobrazovaných symbolů vztahujících se k hipoturistice. Odkaz na legendu mapy by měl být viditelnější a údaje v legendě by mohly být lépe uspořádány, např. nejprve všechny plošné, poté liniové a nakonec bodové znaky.

Mapa Krajského úřadu Pardubického kraje

Interaktivní mapy informačních systémů bývají přehledné a vyznačují se početným množstvím nástrojů vhodných k prohlížení, viz Příloha 5. V mapě jsou pro hipoturistiku použity symboly různých barev a tvarů, viz Obr. 15. Pro úvaziště je to kruh plně vybarven růžovou barvou s bílou tečkou uprostřed. Také pro coraly je použit symbol kruhu o stejné velikosti, avšak není vyplněn barvou, ale dvěma menšími vepsanými kruhy. Je tedy černobílý. Jezdecké stanice jsou na mapě vyobrazeny pomocí neúplných šipek (také by se dalo říci otočeného písmene „V“ o devadesát stupňů doprava) dvou různých barev. Hnědá barva označuje členy sdružení Jezdecké stezky východních Čech a zelená ostatní stáje, kluby, farmy, ranče a oddíly. Jezdecké trasy mapa vykresluje jako plné či přerušované čáry různých barev. Např. plná čára červené barvy patří páteční jezdecké trase, plná žlutooranžová čára náleží regionální jezdecké trase, světle modrá přerušovaná čára přísluší jezdeckému okruhu Lichnice – Kraskov, světle okrová přerušovaná čára náleží jezdeckému okruhu Horní Bradlo, plná čára zelené barvy patří jezdeckému okruhu Konopáč apod., viz Obr. 15.

Obr. 15 - Legenda hipostezek mapy Krajského úřadu Pardubického kraje. Zdroj: literatura [6].

Výhodou je možnost nastavení, které objekty na mapě v daný moment toužíme vidět, které jsou pro nás zrovna potřebné a chtěli bychom je upřednostnit a naopak. Prioritou mapy je volba velikosti měřítka. Funguje tu i velmi obsáhlá a přehledná nápověda systému. Interaktivní mapy lze snadno aktualizovat. Symbolika a barevné odlišení pro úvaziště a coraly je na mapě dobře viditelná a přehledná.

Nevýhodou mapy je zvolená symbolika pro jezdecké trasy a okruhy. Některé barvy splývají a nejde přímo rozeznat, zda jde všude o přerušovanou čáru stylu čárka, tečka, čárka nebo klasicky čárka, čárka. Aplikovat by se mohl raději tučnější styl a pro některé trasy (např. okruhy) použít třeba pouze tečky apod. Znaky zvolené pro stanice by se mohly rozlišit výraznějšími barvami a zvětšením jejich velikosti při zobrazování na mapě.

3 NÁVRH VLASTNÍ SYMBOLIKY

Kapitola popisuje návrh vlastní symboliky a jejich následné použití v prostředí ArcGIS vhodné pro mapové výstupy. Dále kapitola nabízí i ukázkou tvorby vlastní symboliky.

3.1 Popis návrhu vlastní symboliky

Jedním z hlavních cílů bakalářské práce bylo navrhnout vlastní symboliku, proto pomocí programu Adobe Photoshop 7.0 (dostupného na učebnách školy) bylo vytvořeno několik návrhů pro objekty, jež by se mohly v mapových výstupech jezdeckých stezek vyskytovat. Vytvořené znaky byly ukládány ve formátu .bmp, aby se s nimi později dalo pracovat v prostředí ArcGIS. Inspirací pro tvorbu návrhů se vedle autorovi fantazie stala také nabídka symbolů v programu Adobe Photoshop 7.0. Další inspirace byla z obrázků webových stránek (viz literatura [11], [22]). Návrhy byly zaměřeny na bodové a liniové znaky. Barvy navržených symbolů odpovídají typu mapy. Bude-li mapa turistická, všechny symboly budou mít tmavě hnědou barvu, aby se znaky pro hipoturistiku odlišily od ostatních znaků v mapě. Jednalo by se však o mapu specifickou přímo na hipoturistiku, symboly budou řešeny odstíny hnědé barvy. Jelikož budou mapové výstupy zaměřeny na Pardubický kraj a jeho okresy, bude zvoleno střední měřítko (přibližně okolo 1 : 200 000 až 1 : 500 000). Symboly by měly být tedy navrženy tak, aby šlo v mapě snadno a rychle poznat o jaký druh objektu se jedná.

3.2 Tvorba vlastní symboliky

Navrhnutá vlastní symbolika objektů, které jsou použity na mapových výstupech.

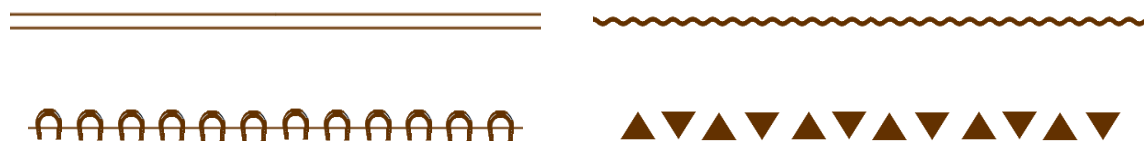
3.2.1 Liniové znaky

Kapitola zachycuje návrhy pro jezdecké stezky a okruhy. Návrhy jsou vyobrazeny pouze v barvě určené pro turistické mapy (hnědá barva). Ve specializovaných mapách by byly použity odstíny hnědé barvy (podobné jako u návrhů bodových znaků pro specializované mapy v následující kapitole 3.2.2). Pro každý objekt byly vytvořeny čtyři návrhy.

Jezdecká stezka

Jezdecký okruh

3.2.2 Bodové znaky

Pro každý objekt byly vytvořeny čtyři návrhy o velikosti přibližně 2 × 2 cm. Návrhy jsou uvedeny jak v barvách pro turistické mapy, tak pro specializované mapy.

Pro turistické mapy:

Jezdecká stanice				
Úvaziště				
Coral				
Veterinář				
Kovář - podkovář				

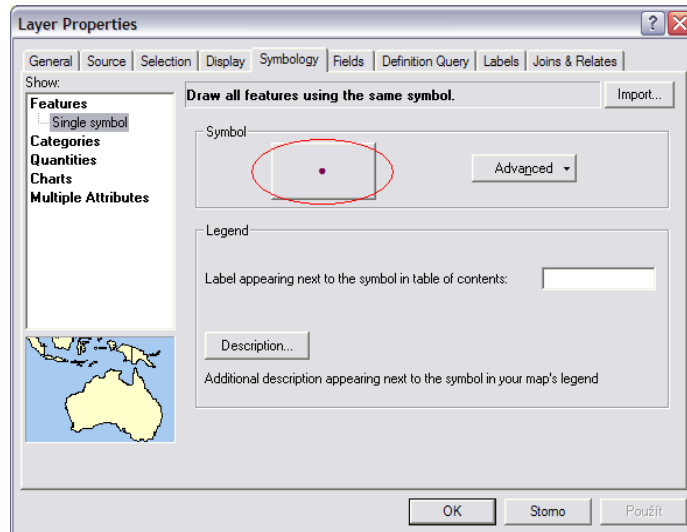
Pro specializované mapy:

Jezdecká stanice (barva žlutočerná)				
Úvaziště (barva tmavě žlutá)				
Coral (barva okrová)				
Veterinář (barva světle hnědá)				
Kovář – podkovář (barva tmavě hnědá)				

3.3 Použití vlastních symbolů v prostředí ArcGIS

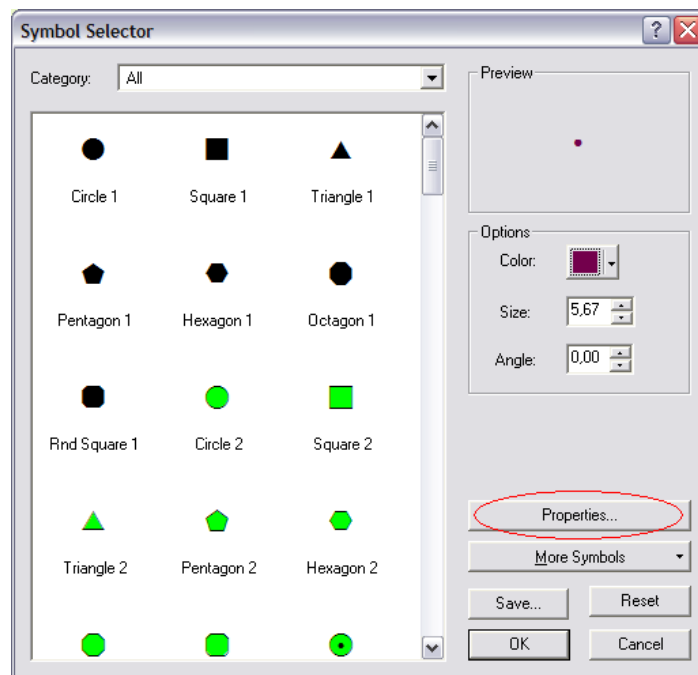
Jak použít vlastní navrženou symboliku pro tvorbu mapových výstupů v prostředí ArcGIS, popisují následující obrázky a jim příslušný text.

Ke změně symbolu je možno dojít dvěma způsoby. Buď pomocí funkce Properties vrstvy příslušného znaku, kde na vyskočeném okně Layer Properties v záložce Symbology se zvolí tlačítko s daným symbolem viz Obr. 16, nebo jednoduchým kliknutím levého tlačítka myši přímo na konkrétní znak.

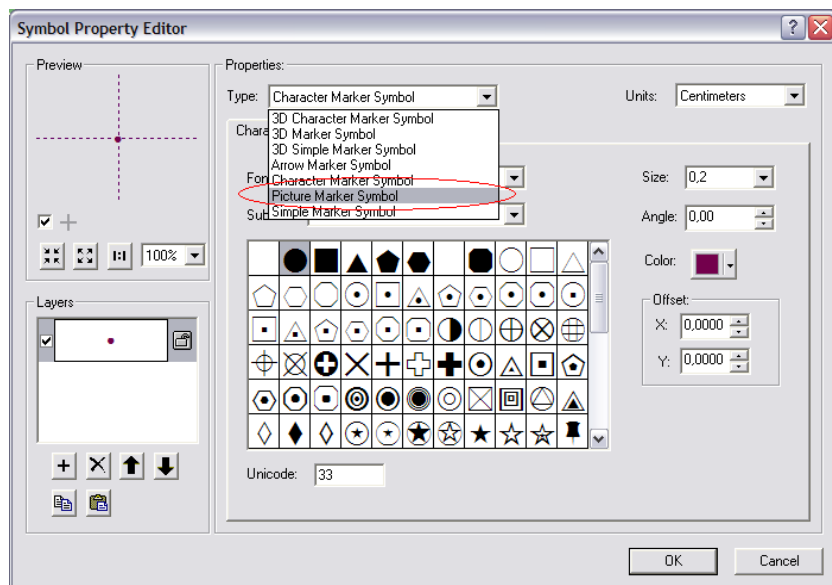
Obr. 16 - Okno Layer Properties – zvolení výběru symbolu. Zdroj: autor.

Zobrazí se nové okno Symbol Selector, kde se dále zvolí tlačítko Properties, viz Obr. 17.

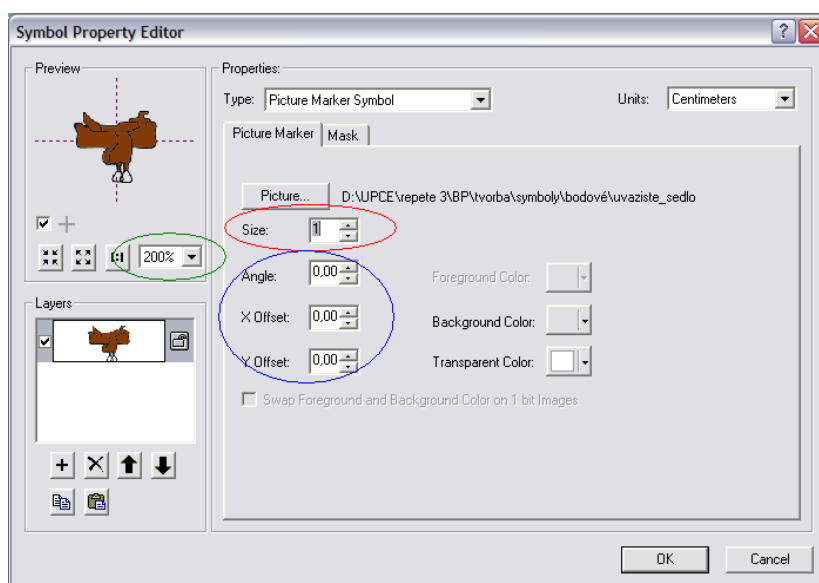
Obr. 17 - Okno Symbol Selector – zvolení vlastností symbolu. Zdroj: autor.

Tímto příkazem se dostaneme do okna Symbol Property Editor. Okno je rozděleno na několik částí. V části Properties se z rozbalovacího okna Type vybere Picture Marker Symbol, viz Obr. 18 a z příslušného adresáře se zvolí náležitý vytvořený symbol.

Obr. 18 - Okno Symbol Property Editor - výběr vlastního symbolu. Zdroj: autor.

Vložený symbol se nyní zobrazuje jak v části Preview, tak v části Layers. Okno Symbol Property Editor umožňuje se symbolem další práci. Vše je vyobrazeno na následujícím obrázku viz Obr. 19. Například zeleně vyznačená část na obrázku upozorňuje na to, že v části Preview se náhled symbolu může zvětšit až na 400 %. Záložka Picture Marker umožňuje zvětšení velikosti symbolu, což na obrázku zachycuje červeně vyznačená část. Symbol též můžeme různě naklánět či posouvat po ose díky příslušným příkazům zobrazeným v modře vyznačené části obrázku, které najdeme také na záložce Picture Marker.

Obr. 19 - Okno Symbol Property Editor - úprava vlastního symbolu. Zdroj: autor.

4 MAPOVÉ VÝSTUPY

Kapitola obsahuje popis vlastních mapových výstupů. Bylo navrženo šest mapových kompozic zachycujících území Pardubického kraje. Dvě mapy zobrazují celé území kraje. Tři mapy byly věnovány okresům a poslední mapa zachycuje jezdecký okruh lokality Železných hor. Vytvořená mapová díla jsou umístěna v přílohách, na které bude dále odkazováno.

Všechny mapové výstupy byly zpracovány v programovém prostředí ArcGIS verze 9.1 a byla využita data z ArcČR 500 (Digitální geografická databáze České republiky 1 : 500 000) poskytnuté Univerzitou Pardubice a data z úřadu Pardubického kraje (hipotrazy, stanice, coraly a úvaziště).

Mezi podkladové vrstvy mapových výstupů patří lesy, vodní plochy, vodní toky, železnice, silnice 1. třídy a sídla. Aby nedocházelo k zániku hlavního tématu mapy, byly u zmíněných vrstev zvoleny méně intenzivní barvy. Vedlejší tematika je u všech mapových kompozic v legendě odsazena od té hlavní. Všechna mapová díla jsou vyhotovena ve formátu A4.

Mapové výstupy obsahují základní i nadstavbové kompoziční prvky. Jsou to:

Základní: mapové pole
 název mapy
 legenda
 tiráž
 grafické měřítko

Nadstavbové: tabulka

Mapové pole se nachází v samotném centru celé kompozice. Název informuje o věcném, prostorovém a časovém vymezení hlavního tématu mapy a nachází se v horní části uprostřed. Dělí se na titul a podtitul. Na bočních stranách mapového pole lze nalézt legendu. V levém dolním rohu mapového výstupu se v některých případech nachází nadstavbový kompoziční prvek – tabulka. Grafické měřítko mapového pole se nachází v dolní části pod mapou. Poslední částí mapových výstupů je tiráž, která je umístěna v pravém dolním rohu.

4.1 Lokalizace jezdeckých stanic a hipotras

Tématem první mapové kompozice je lokalizace jezdeckých stanic a hipotras. Uživatelům by měla poskytnout přehled o hojnosti a rozmístění jezdeckých stanic a hipotras v Pardubickém kraji. Mapa je v měřítku 1 : 385 000. U jezdeckých stanic byla použita vlastní symbolika. Zaměřovací bod symbolu se nachází na hlavě koně. U liniového znaku pro hipotrasy byla zvolena hnědá barva. Pro přehlednost byla u vrstvy sídel vybrána pouze ta města, jenž mají rozlohu větší než tři tisíce ha.

Z mapy lze vyčíst, že největší koncentrace jezdeckých stanic je v okrese Pardubice, zatímco hojnost hipotras lze nalézt spíše v okrese Chrudim. Viz Příloha 6.

4.2 Lokalizace úvazišť a coralů

Obsahovou náplní další mapy je lokalita úvazišť a coralů v okrese Chrudim. Zájmové území se vztahuje pouze na daný okres, jelikož ve zbylých okresech Pardubického kraje se znaky úvazišť a coralů nevyskytují. Měřítko pro tuto mapu je 1 : 230 000. Pro úvaziště a coraly byla použita vlastní symbolika. Zaměřovací bod symbolu pro úvaziště se nachází nad předními končetinami koně a u coralů se nachází na krku koně. Pro hipotrasy byla zvolena stejná symbolika jak v předešlém případě.

Prostřednictvím této mapy získají uživatelé přehled o hojnosti a rozmístění úvazišť a coralů v okrese Chrudim. Viz Příloha 7.

4.3 Dělení jezdeckých tras

Tématem další mapové kompozice je rozdělení jezdeckých tras podle jejich druhu v Pardubickém kraji. Měřítko mapy je 1 : 430 000. V legendě je ke každému liniovému znaku hipotrasy přiřazen popis ve formě čísla. Číslo slouží k identifikaci druhu jezdeckých tras. V levém dolním rohu mapové kompozice se nachází tabulka se seznamem všech druhů hipotras. Tabulka je doplněna také o popis jednotlivých druhů. V seznamu se nachází dva druhy tras, které jsou v provozu teprve od roku 2007. Pro hipotrasy byly zvoleny odstíny hnědé barvy. Kvůli přehlednosti byla z vrstvy sídel vybrána pouze města, která mají rozlohu větší než tři tisíce ha.

Z mapové kompozice lze vyčíst, že v Pardubickém kraji se nejvíce objevují jezdecké páteční trasy, tzv. hlavní tranzity. Nejmenší počet je regionálních a místních jezdeckých tras. Jediná regionální jezdecká trasa, kterou lze v Pardubickém kraji nalézt, prochází napříč Pardubicemi. Viz Příloha 8.

4.4 Dělení jezdeckých okruhů v okrese Chrudim

Obsahem další mapy je rozdělení jezdeckých okruhů podle jejich druhu v okrese Chrudim. Měřítko mapy je 1 : 200 000. Podle přiděleného číselného popisku k jednotlivým liniovým znakům hipotras, lze rozlišit jednotlivé druhy okruhů. Mapová kompozice obsahuje v levém dolním rohu tabulku s různými druhy jezdeckých okruhů v okrese Chrudim. Obsahem tabulky je také popis jednotlivých druhů okruhů. Značení hipoturistiky v této mapě bylo pomocí šesti odstínů hnědé barvy.

V okrese se nachází pouze šest okruhů, což znamená, že každému okruhu náleží jedna barva. Z mapy je patrné, že jezdecké okruhy se vyskytují pouze ve východní části okresu Chrudim. Viz Příloha 9.

4.5 Dělení jezdeckých okruhů v okrese Ústí nad Orlicí

Téma mapy je stejné jak v předešlém případě, akorát v okrese Ústí nad Orlicí. Jedná se tedy o rozdělení jezdeckých okruhů podle jejich druhu. Mapa je také ve stejném měřítku a to 1 : 200 000. Z tabulky umístěné v levém dolním rohu mapové kompozice, lze rozlišit jednotlivé druhy okruhů. Tabulka také obsahuje popis jednotlivých druhů okruhů. Pro označení hipoturistiky stačily v tomto případě pouze tři odstíny hnědé barvy.

Prostřednictvím této mapy získají uživatelé přehled o jezdeckých stezkách, jejich počtu a rozmístění v okrese Ústí nad Orlicí. Na tomto území se vyskytují pouze tři druhy jezdeckých okruhů umístěných v jihozápadní části okresu. Viz Příloha 10.

4.6 Jezdecký okruh kolem přehrady Seč

Dalším výstupem je mapa jezdeckého okruhu kolem přehrady Seč. Mapa byla zvolena v měřítku 1 : 35 000. Pro stanice, úvaziště a coraly byla zvolena vlastní symbolika. Jezdecké trasy jsou znázorněny hnědou barvou.

Z mapové kompozice lze vyčíst, že na trase je pouze jedna stanice, kde jezdecký okruh začíná a končí. Na trase mohou jezdcí na koních potkat a využít dva coraly a jedno úvaziště. Viz Příloha 11.

5 ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo zhodnocení používané symboliky kartografické prezentace hipoturistiky, návrh vlastní symboliky, tvorba vlastní symboliky v prostředí ArcGIS a mapové výstupy. V první části práce byly objasněny některé termíny týkající se hipoturistiky. Zmíněna byla pravidla pohybu po jezdeckých stezkách na území České republiky, které by měli dodržovat všichni účastníci jezdeckých stezek a přispívat tak k bezpečnosti a bezproblémovému spoluzítí s ostatními uživateli cest. Rozebráno bylo i turistické značení v Čechách, na Moravě, ve Slezsku a v okolních zemích. Dále byla zmíněna metodika jezdeckých stezek a její pravidla pro návrh trasy, umístění značek, rozměry značek, směrovky a tabulky, barvu a číslo trasy, jízdárenské a městské jezdecké okruhy. Také byly zmíněny některé stezky České republiky vybrané na základě určitých parametrů, např. podle trvalého bydliště či místa studia autora práce.

Prvním z výstupů bakalářské práce bylo zhodnocení symboliky kartografické prezentace hipoturistiky. Zhodnocení se týkalo příkladů papírových map a map na Internetu. Různé letáky, plánky, příručky, knihy, brožury, atlasy, portálové mapy aj. U každé mapy byla rozebrána použitá symbolika a bylo poukázáno na výhody a nevýhody příslušných map a symbolů. Pro ukázkou bylo pár map vloženo i do příloh.

Jedním z hlavních cílů práce bylo navrhnout vlastní symboliku a následně ji použít v prostředí ArcGIS pro mapové výstupy. Návrhy byly zaměřeny na bodové a liniové znaky. Vytvořeny byly pomocí programu Adobe Photoshop 7.0. Zhotoveny byly v barvách pro turistické mapy (hnědá barva) a specializované mapy (odstíny hnědé barvy). Pro každý znak byly vytvořeny čtyři návrhy. Následoval popis použití vlastních symbolů v prostředí ArcGIS. Převážně popis umístění vlastních symbolů do prostředí a jeho základní úpravy.

V rámci bakalářské práce bylo vytvořeno šest mapových výstupů pro Pardubický kraj. Mapové výstupy obsahují základní i nadstavbové kompoziční prvky. Mezi základní kompoziční prvky patří mapové pole, název mapy, legenda, tiráž, grafické měřítko a mezi použité kompoziční prvky nadstavbové patří tabulka. Mapy jsou určeny pro zájemce o hipoturistiku. Jedná se o mapy zobrazující lokalizaci jezdeckých stanic a hipotras, lokalizaci úvazišť a coralů, dělení jezdeckých tras a okruhů a poslední mapa zachycuje jezdecký okruh kolem přehrady Seč.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] *AbcTuristiky.cz : Hipostezky* [online]. 2004-2009 , 3.1.2009 15:19:03 [cit. 2009-03-11]. Dostupný z WWW: <<http://www.abchistory.cz/hipostezky/>>.
- [2] ANDRLOVÁ, Milena. *Na koni křížem krážem po Česku*. [s.l.] : [s.n.], 2008. 128 s.
- [3] ČAPEK, Richard, et al. *Geografická kartografie*. Praha : [s.n.], 1992. 373 s.
- [4] FRANK, Andrew, et al. *Panel GI kompendium : Průvodce světem geoinformací a geografických informačních systémů*. [s.l.] : European Communities, 2000. 140 s.
- [5] *Jezdecká Turistika : Občanské sdružení pro podporu jezdecké turistiky* [online]. [2006] , 12.4.2008 [cit. 2009-03-11]. Dostupný z WWW: <<http://jezdecka-turistika.sothis.cz/>>.
- [6] *Jezdecké okruhy, turistické trasy a cyklotrasy* [online]. [2006] [cit. 2009-03-16]. Dostupný z WWW: <http://195.113.178.19/html/bez_km.dll?GEN=map&LANG=CS-CZ&ANCHOR=1741&OPEN=1741&MAP=2458>. Dostupné též z WWW: <<http://hipostezky-vc.info/modules.php?name=News&file=article&sid=36>>.
- [7] *Jezdecké stezky východních Čech* [online]. [2004] [cit. 2009-03-16]. Dostupný z WWW: <<http://hipostezky-vc.info/index.php>>.
- [8] KAŇOK, Jaromír. *Tematická kartografie*. Ostrava: Ostravská Univerzita, 1999. 318 s.
- [9] *Klub českých turistů* [online]. c2005-2006 [cit. 2009-03-11]. Dostupný z WWW: <<http://www.kct.cz/?oid=2>>.
- [10] KRTIČKA, Luděk. *Úvod do kartografie*. Ostrava : Ostravská Univerzita, 2007. 87 s.
- [11] *KSK JAN KRAJČOVIČ : Stavby a konstrukce, kompletní zařízení stájí a pastvin* [online]. c2007 [cit. 2009-04-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.ksk.cz/>>.
- [12] *Kudy z nudy* [online]. c2007-2009 [cit. 2009-04-14]. Dostupný z WWW: <<http://www.kudyznudy.cz/cs/index.html>>.
- [13] MIKLOŠÍK, František. *Státní mapová díla České republiky..* Brno : Vojenská akademie, 1997. 110 s.
- [14] MIKLOŠÍK, František. *Základy užití map*. Brno : Vojenská akademie, 1999. 114 s.

- [15] *Mikroregion povodí Morávky : Hipostezka v Pobeskydí* [online]. c2009 [cit. 2009-03-16]. Dostupný z WWW: <<http://www.povodimoravky.cz/Content/clanek.aspx?clanekid=17402&lid=1>>.
- [16] *Na koně do východních Čech*. Pardubice : Regionální rozvojová agentura Pardubického kraje, 2007. 20 s. Dostupný z WWW: <<http://www.vychodni-cechy.info/jizda-na-koni>>.
- [17] *PLANstudio : digitální mapy* [online]. c2001-2008 [cit. 2009-04-14]. Dostupný z WWW: <<http://www.planstudio.cz/>>.
- [18] *Ranch Kovářov* [online]. [2003] [cit. 2009-03-16]. Dostupný z WWW: <<http://www.kovarov.info/index.php>>.
- [19] *Ranch M* [online]. [1997] [cit. 2009-03-16]. Dostupný z WWW: <<http://www.equichannel.cz/ranch-m/turist.php>>.
- [20] ROBINSON, Arthur Howard. *Elements of cartography*. New York:[s.n.], 1995. 674s.
- [21] *SHOCart & GeoClub* [online]. [1990-2007] [cit. 2009-03-11]. Dostupný z WWW: <<http://www.shocart.cz/cs/>>.
- [22] *Skautské středisko JAVOR : Trojka - 3. chlapecký oddíl* [online]. 2007 [cit. 2009-04-21]. Dostupný z WWW: <<http://trojka.e-skaut.cz/clanky/uceni/uzlovani/>>.
- [23] *Středočeské jezdecké stezky* [online]. [2006] [cit. 2009-03-16]. Dostupný z WWW: <<http://www.dixina.wz.cz/>>.
- [24] TUČEK, J. *Geografické informační systémy : Principy a praxe*. Praha : ComputerPress, 1998. 424 s.
- [25] *Turistické informační centrum Jemnice : Hipoturistika* [online]. 2005-2008 , 05. 03. 2009 [cit. 2009-03-11]. Dostupný z WWW: <<http://www.tic.jemnice.cz/search.php?rsvelikost=sab&rstext=all-phpRS-all&rstema=116&stromhlmenu=37:97>>.
- [26] *Turistický atlas ČESKO 1:50 000*. [s.l.] : [s.n.], 2008. 632 s. Dostupný z WWW: <<http://aktualizace.atlascr.cz/indexCR.php?mapvelikost=mapvel2>>.
- [27] *Turistika na koni : Odbor při KČT Jihočeský kraj* [online]. c2006-2008 [cit. 2009-03-16]. Dostupný z WWW: <<http://www.jiznicechy.cz/turistikanakoni/>>.

- [28] VEVERKA, Bohuslav. Topografická tematická kartografie. Praha : ČVUT, 1997. 203 s.
- [29] VOŽENÍLEK, Vít. Aplikovaná kartografie I. : Tematické mapy.. Olomouc : Univerzita Palackého, 1999. 168 s.
- [30] VOŽENÍLEK, Vít. Zásady tvorby mapových výstupů. Ostrava : Univerzita Palackého, 2002. 42 s.
- [31] *Východní Čechy : Jízda na koni* [online]. [2008] [cit. 2009-03-16]. Dostupný z WWW: <<http://www.vychodni-cechy.info/jizda-na-koni/>>.

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA 1 – MAPA STEZKY MAŘÍŽ – NOVÁ ŘÍŠE (BOHUSLAVICE).....	50
PŘÍLOHA 2 - MAPA STEZKY LICHTENBERG - TELČ	51
PŘÍLOHA 3 - PLÁNEK MAPY STŘEDOČESKÉ JEZDECKÉ STEZKY I.	52
PŘÍLOHA 4 - MAPA Z BROŽURY NA KONĚ DO VÝCHODNÍCH ČECH	53
PŘÍLOHA 5 – MAPA KRAJSKÉHO ÚŘADU PARDUBICKÉHO KRAJE.....	54
PŘÍLOHA 6 - LOKALIZACE JEZDECKÝCH STANIC A HIPOTRAS V PARDUBICKÉM KRAJI V ROCE 2009	55
PŘÍLOHA 7 - LOKALIZACE ÚVAZIŠŤ A CORALŮ V OKRESE CHRUDIM V ROCE 2009	56
PŘÍLOHA 8 - DĚLENÍ JEZDECKÝCH TRAS V PARDUBICKÉM KRAJI V ROCE 2009	57
PŘÍLOHA 9 - DĚLENÍ JEZDECKÝCH OKRUHŮ V V OKRESE CHRUDIM V ROCE 2009	58
PŘÍLOHA 10 - DĚLENÍ JEZDECKÝCH OKRUHŮ V OKRESE ÚSTÍ NAD ORLICÍ V ROCE 2009.....	59
PŘÍLOHA 11 - JEZDECKÝ OKRUH KOLEM PŘEHRADY SEČ V PARDUBICKÉM KRAJI V ROCE 2009	60

PŘÍLOHY

Příloha 1 – Mapa stezky Maříž – Nová Říše (Bohuslavice)

Příloha 2 - Mapa stezky Lichtenberg - Telč

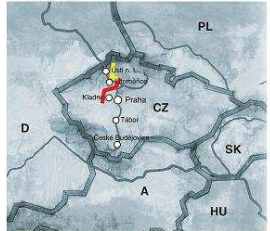

Legenda/Legend/Legende

	Středověká stezka/Palestina/Horse Trail		Novověká stezka/contemporary trail
	Stezka s překážkami/Obstacle trail		Stezka s vodními překážkami/Water obstacle trail
	Stezka s skokem/Jump trail		Stezka s skokem a vodními překážkami/Jump and water obstacle trail
	Stezka s skokem a vodními překážkami/Jump and water obstacle trail		Stezka s skokem a vodními překážkami/Jump and water obstacle trail
	Stezka s skokem a vodními překážkami/Jump and water obstacle trail		Stezka s skokem a vodními překážkami/Jump and water obstacle trail

- Desatero jezdecké na stezkách**
1. Vysedněte-li na koně, jste rovnou bytostí.
 2. Nikdy narážejte.
 3. Neustále zaměřujte na etologické vlastnosti svého koně.
 4. Nevyjadřujte od koně víc, než na což má.
 5. Když se postaráte o koně, koně se postará o Vás.
 6. U koní je třeba být v neustálém střehu.
 7. Často kontrolujte svou výslovnost.
 8. Dodržujte vzdálenosti mezi koni ve skupině.
 9. Buďte soběstační.
 10. Buďte ohleduplní k ostatním a ukližteje vykaly po svém koni na veřejných prostranstvích v obcích a městech.

Ve ŠTĚTÍ POZOR!
Nebezpečný most!

Na mostě přes řeku je velmi nebezpečné místo pro jezdce s koněm.
Po silničním mostě též vede železniční vlečka, která bývá v provozu 2x denně.
Před vjezdem na most ověřte situaci na tel. čísle: +420 972 431 555.

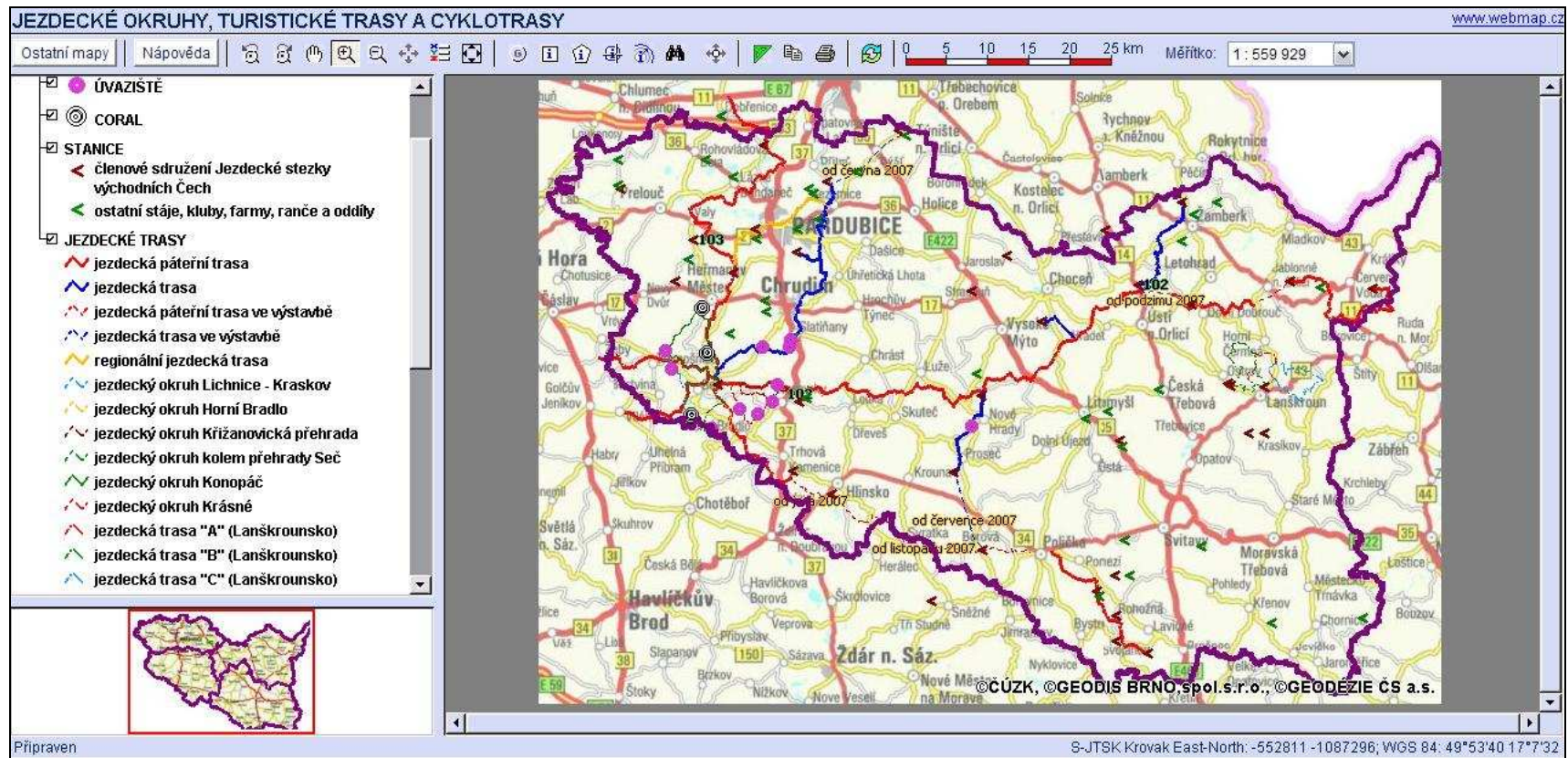
- Speciální služby/Spezialservice/Special Services**
- Podkovářské služby/Kutschenservice/Farrier Services:**
Jan Klánský, Mladá Boleslav	tel.: +420 777 986 044
Miroslav Šaňal, Bohuslav u Záhrad	tel.: +420 777 531 816
Čestmír Záhradský	tel.: +420 778 893 864
Zdeněk Štěpánek, Lovosice	tel.: +420 604 521 963, 602 345 642
Miloslav Sedláček	tel.: +420 717 780 219
Jiří Štáhl, Střelov	tel.: +420 603 865 484
Ladislav Štěpánek, Praha-Zbraslav	tel.: +420 717 014 986
- Prodejeň asociací koní/Vereine von Reitpartnern/Equestrian shops:**
Státní škola Jizbáveská, Louny/Finke	tel.: +420 607 943 682, +420 418 734 880
Státní škola Jizbáveská, Zbraslav u Záhrad	tel.: +420 777 201 816, www.stsk.cz
Marek Lhotáček, Nymburk	tel.: +420 603 263 654
Státní škola Jizbáveská, Slaný	tel.: +420 602 298 188
Veronika Štěpáňová, Otava u Mladé Boleslavi	tel.: +420 607 606 987, 487 504 287
Ladislav Štěpánek, Nesečanský	tel.: +420 603 908 819
Jiří Štáhl, Praha	tel.: +420 603 501 663
- Převážní koní/Reittransporte/Horse Transport:**
Zdeněk Poláček, Olomouč	tel.: +420 672 412 382, +420 603 194 072
Ladislav Vrzal, Vrána	tel.: +420 608 163 763
Státní škola Jizbáveská, Louny	tel.: +420 603 681 841, www.stsk.cz
Státní škola Jizbáveská, Slaný	tel.: +420 602 180 814, +420 780 229 840
- Veronika Štěpáňová, Otava u Mladé Boleslavi tel.: +420 607 604 287 |**
- Státní škola Jizbáveská, Zbraslav u Záhrad tel.: +420 777 201 816 |**
- Jiří Štáhl, Nymburk tel.: +420 603 865 484 |**
- Zdeněk Štěpánek, Lovosice tel.: +420 604 521 963 |**
- Jiří Štáhl, Střelov tel.: +420 603 263 654 |**
- Ladislav Štěpánek, Nesečanský tel.: +420 602 298 188 |**
- Jiří Štáhl, Praha tel.: +420 603 501 663 |**

- Informační centra/Infozentren/Information centres:**
Louny/Finke	www.louny.cz
Slaný	www.mhst-slany.cz
Střelov	www.strelov.cz
Bohuslav u Záhrad	www.bohuslav.cz
Lovosice	www.lovosice.cz
Slaný	www.slany.cz
Střelov	www.strelov.cz
- Veševní Mikul/Tierärzte/Vets:**
MVDr. Štěpánek, Louny/Finke	tel.: +420 418 744 301, 605 500 578
MVDr. Vojtíšková, Louny/Finke	tel.: +420 606 682 783
MVDr. Čížková, Louny/Finke	tel.: +420 604 194 787
MVDr. Uhlířová, Praha u Mladé Boleslavi	tel.: +420 603 811 819
MVDr. Mlýnský, Praha u Mladé Boleslavi	tel.: +420 602 638 208
MVDr. Jirák, Slaný	tel.: +420 724 041 046
MVDr. Štěpánek, Nesečanský	tel.: +420 602 298 188
MVDr. Štěpánek, Střelov	tel.: +420 603 865 484
MVDr. Hájek, Praha-Zbraslav	tel.: +420 602 263 654
MVDr. Růžička, Slaný	tel.: +420 602 263 654
MVDr. Štěpánek, Louny/Finke	tel.: +420 603 501 663
- Regionální veterinární služby/Regionale Veterinärstellen für Tiermedizin/Local Veterinary Authorities:**
Střelov (okres Střelov) (110 11)	Telefonická služba: +420 475 541 150
KVLS (okres Praha u Mladé Boleslavi) (20)	tel.: +420 418 740 345
KVLS (okres Mladá Boleslav) (150)	tel.: +420 418 740 345
- Důležitá telefonní čísla/Wichtige Telefonnummern/Emergency Phone Numbers:**
Policie/Police: 158	Zdravotní služba/Arzt/Krankenhaus: 155
Hasiči/Fire: 150	Integrovaný záchranný systém/Integrated Emergency System: 122

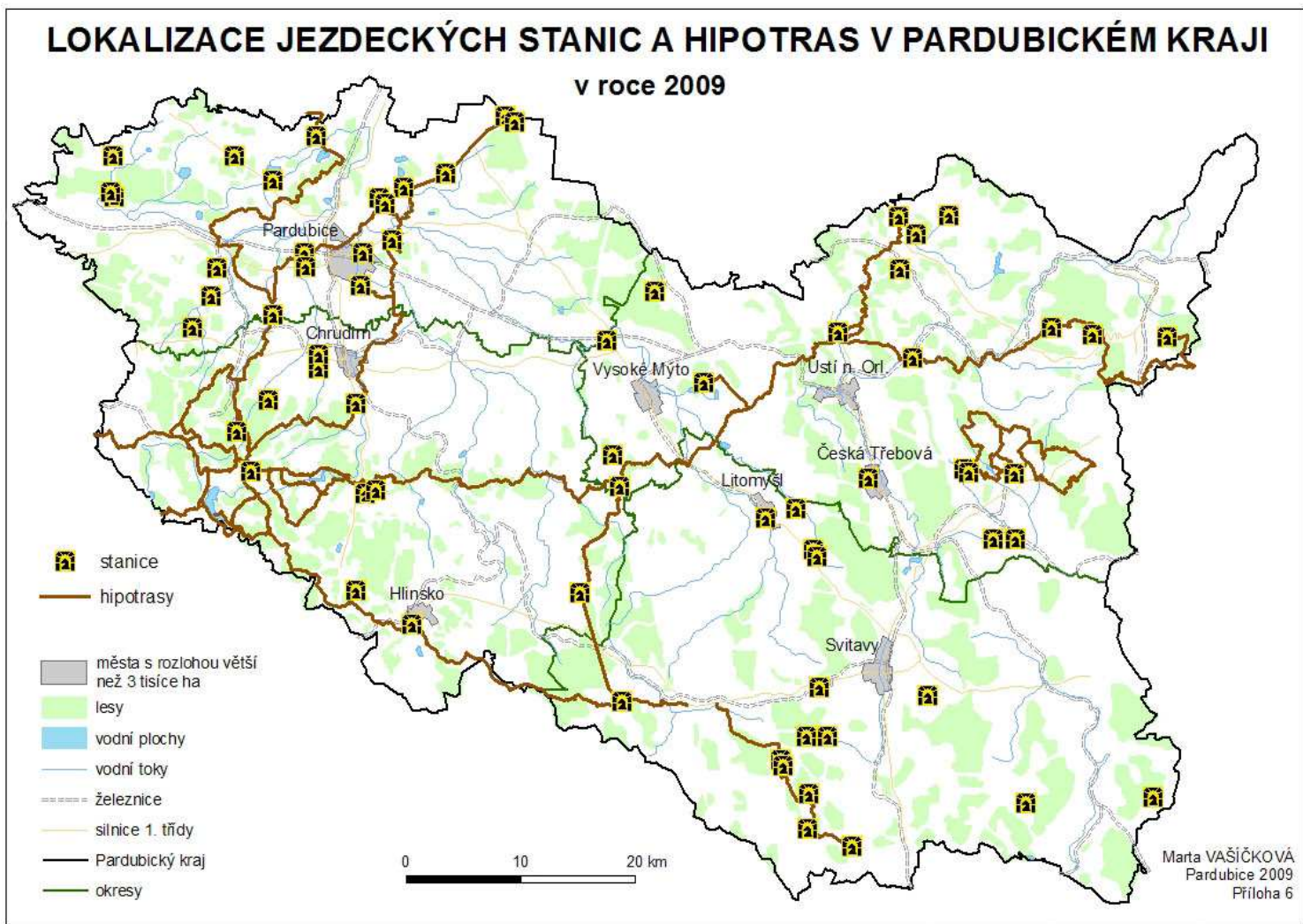
Příloha 3 - Plánek mapy středočeské jezdecké stezky I.

Příloha 4 - Mapa z brožury Na koně do východních Čech

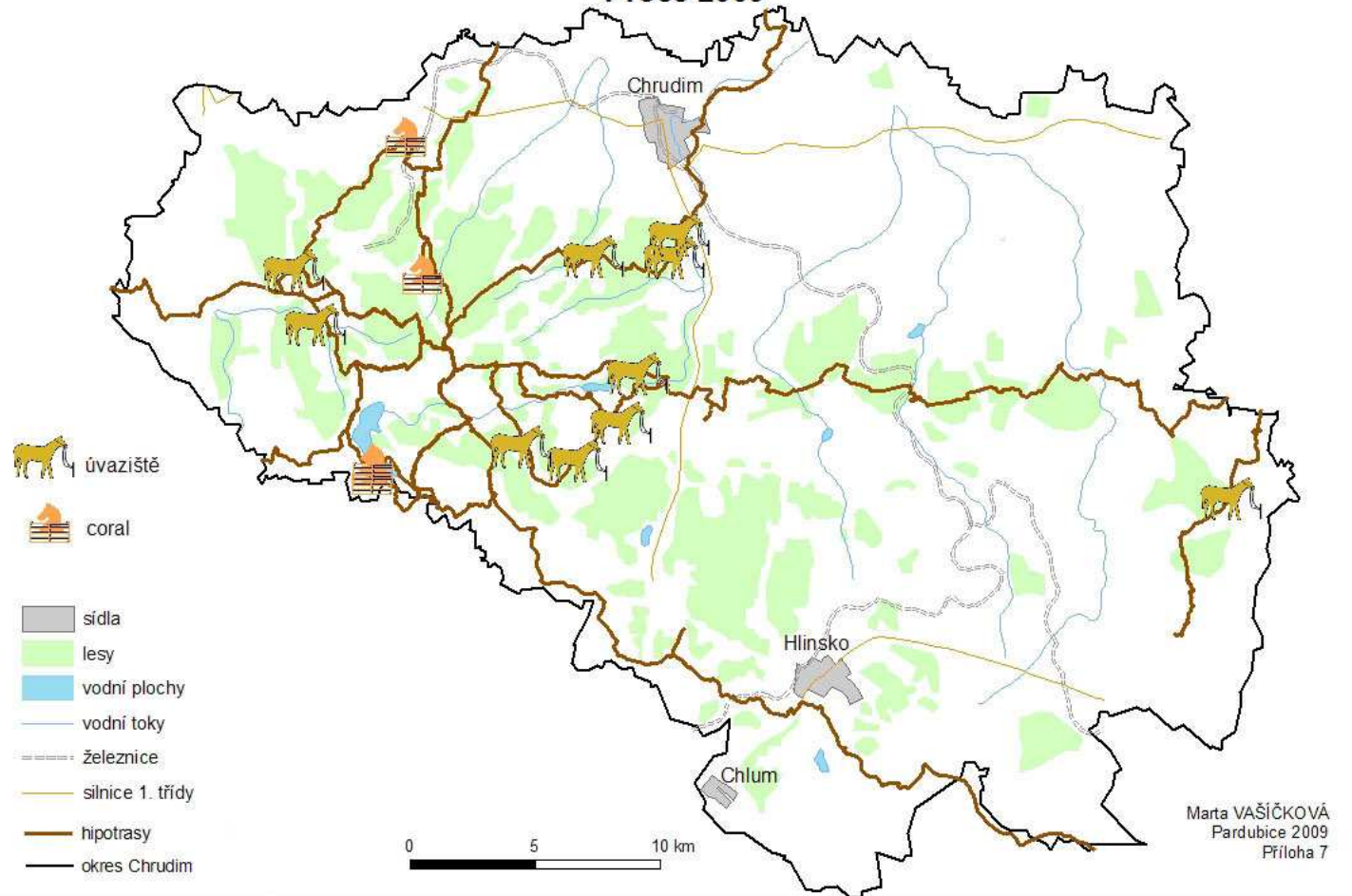

Příloha 5 – Mapa Krajského úřadu Pardubického kraje

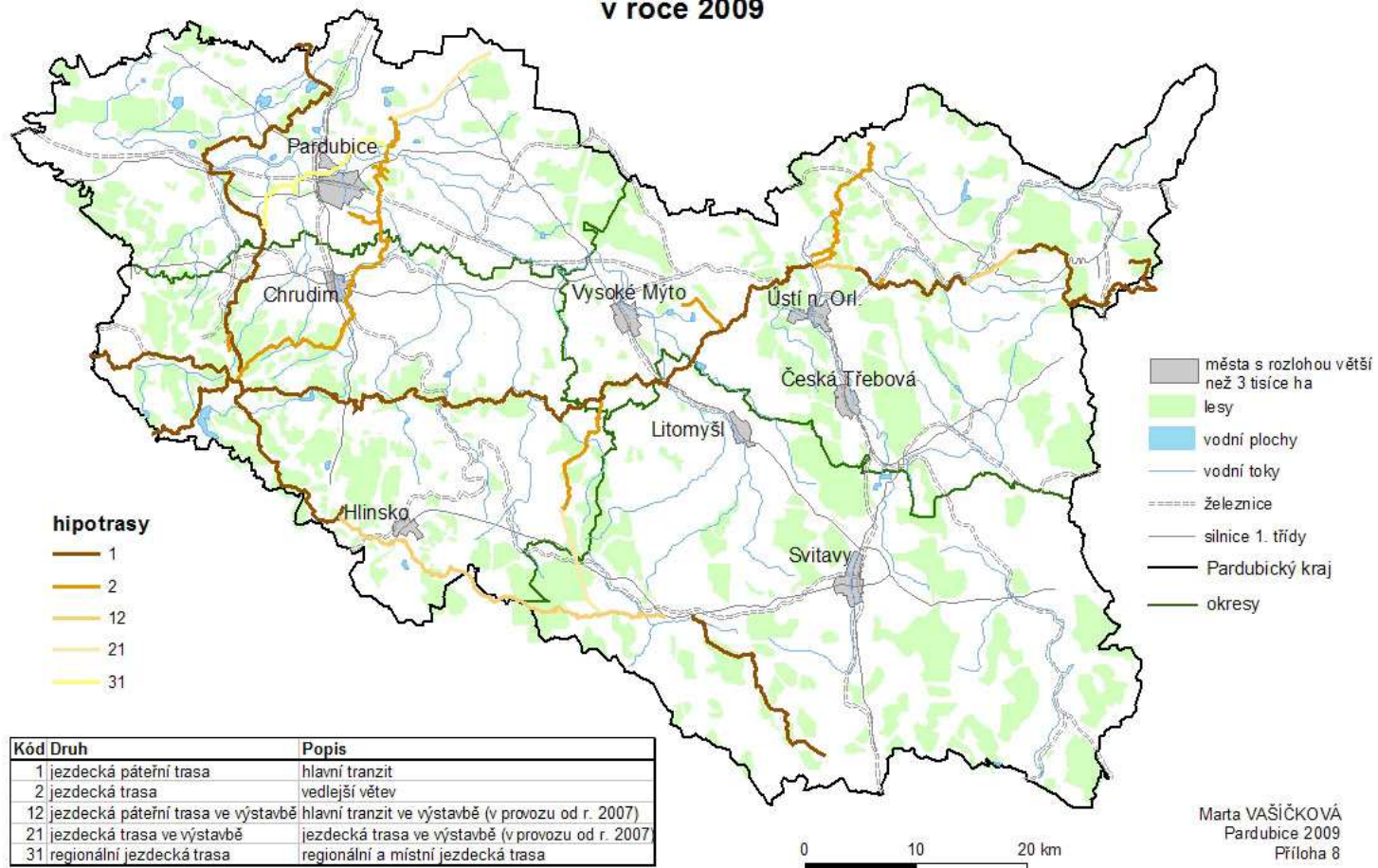
Příloha 6 - Lokalizace jezdeckých stanic a hipotras v Pardubickém kraji
v roce 2009

LOKALIZACE ÚVAZIŠŤ A CORALŮ V OKRESE CHRUDIM v roce 2009

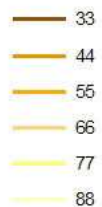
Příloha 7 - Lokalizace úvazišť a coralů v okrese Chrudim v roce 2009

DĚLENÍ JEZDECKÝCH TRAS V PARDUBICKÉM KRAJI v roce 2009

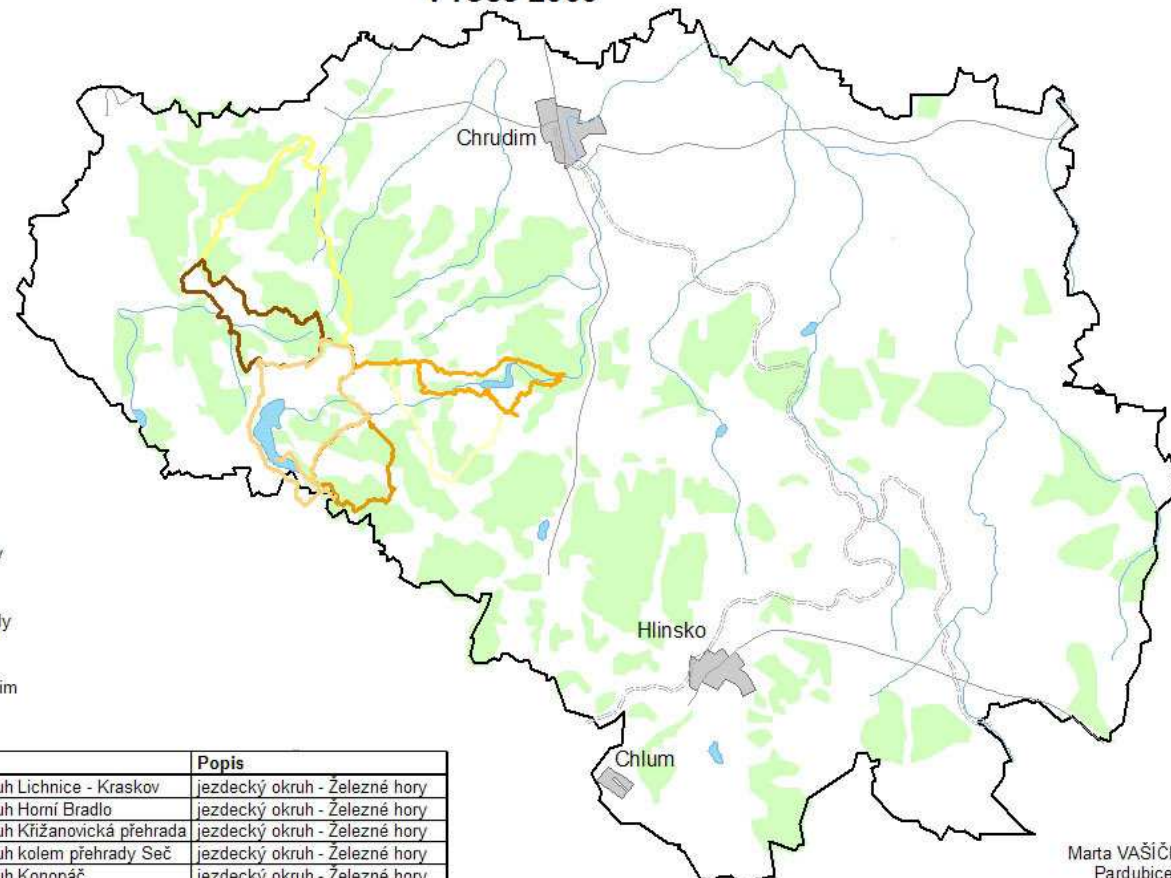

DĚLENÍ JEZDECKÝCH OKRUHŮ V OKRESE CHRUDIM v roce 2009

hipotrazy

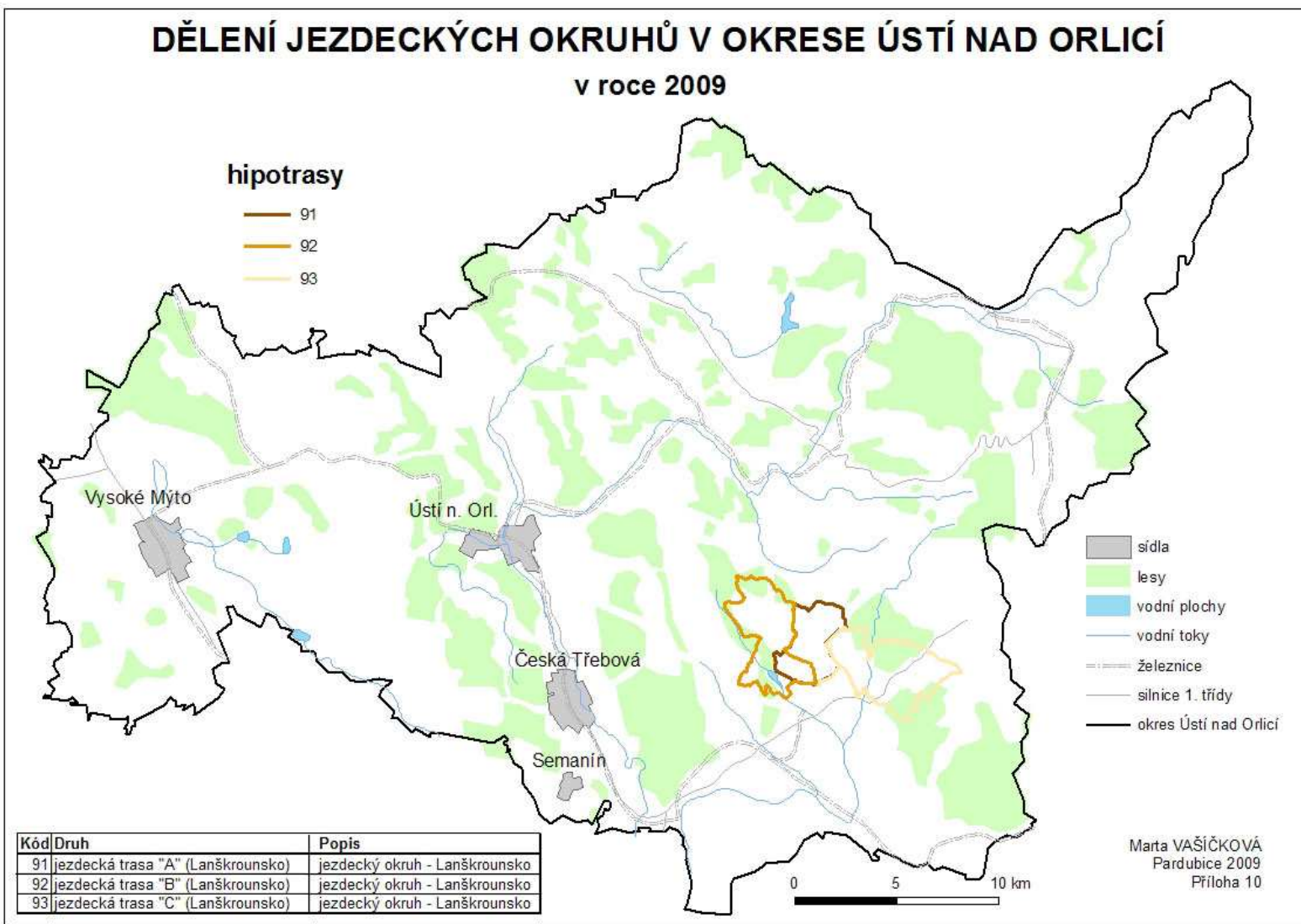

Kód	Druh	Popis
33	jezdecký okruh Lichnice - Kraskov	jezdecký okruh - Železné hory
44	jezdecký okruh Horní Bradlo	jezdecký okruh - Železné hory
55	jezdecký okruh Křižanovická přehrada	jezdecký okruh - Železné hory
66	jezdecký okruh kolem přehrady Seč	jezdecký okruh - Železné hory
77	jezdecký okruh Konopáč	jezdecký okruh - Železné hory
88	jezdecký okruh Krásné	jezdecký okruh - Železné hory

Marta VAŠIČKOVÁ
Pardubice 2009
Příloha 9

DĚLENÍ JEZDECKÝCH OKRUHŮ V OKRESE ÚSTÍ NAD ORLICÍ v roce 2009

Kód	Druh	Popis
91	jezdecká trasa "A" (Lanškrounsko)	jezdecký okruh - Lanškrounsko
92	jezdecká trasa "B" (Lanškrounsko)	jezdecký okruh - Lanškrounsko
93	jezdecká trasa "C" (Lanškrounsko)	jezdecký okruh - Lanškrounsko

Příloha 11 - Jezdecký okruh kolem přehrady Seč v Pardubickém kraji v roce 2009

**JEZDECKÝ OKRUH KOLEM PŘEHRADY SEČ
V PARDUBICKÉM KRAJI
v roce 2009**

jezdecký okruh	lesy
stanice	vodní plochy
úvaziště	vodní toky
coral	silnice
	vrstevnice
	sídla

0 1 000 2 000 m

Marta VAŠIČKOVÁ
Pardubice 2009
Příloha 11